

Valsts prezidents atzinīgi vērtē PBLA un ALA iesaisti diasporas politikas stiprināšanā

18. februārī Valsts prezidents Egils Levits Rīgas pilī tikās ar Pasaules Brīvo latviešu apvienības un Amerikas latviešu apvienības vadību, lai pārrunātu ārzemju latviešu organizāciju iesaisti diasporas politikas attīstībā.

Sarunā tika pievērsta uzmanība aktualitātēm Latvijā un diasporā, kā vēl būtu stiprināma diasporas politika, kā arī tika pārrunāti remigrācijas jautājumi un diasporas mediju loma.

Runājot par remigrācijas jautājumiem, Valsts prezidents aicināja PBLA un ALA aktīvi iesaistīties, ja tiek saredzēti būtiski birokratiskie šķēršļi, kas apgrūtina tautiešu atgriešanos Latvijā. Tāpat E. Levits atbalstīja PBLA iniciatīvu stiprināt attiecības ar dažādiem sadarbības partneriem ekonomikas nozarē, piemēram, tirdzniecības palātām, jo "latviešiem ir būtiski apzināties, ka viņi var ietekmēt Latvijas tautsaimniecības attīstību no tālienes".

Organizāciju vadības pārstāvji pauda atbalstu Valsts prezidentam nostājā par Latvijas mediju telpas piederības stiprināšanu Eiropas kultūrtelpai, tādējādi sekmējot Latvijas iedzīvotāju iekļaušanos kopējā Eiropas informācijā telpā, kā arī tika uzsvērtas diasporas un trimdas mediju nozīme.

Sarunā tika pievērsta uzmanība arī Diasporas konsultatīvās padomes darbībai un PBLA sadarbībai ar Latvijas valsts pārvaldes iestādēm diasporas izglītības u. c. nozīmīgos jautājumos.

No kreisās: Raitis Eglītis, Mārtiņš Andersons, Kristīne Saulīte, Valsts prezidents Egils Levits un Jānis Andersons // Foto: Valsts kanceleja

18. februārī PBLA priekšsēde Kristīne Saulīte, PBLA un Amerikas latviešu apvienības vicepriekšsēdis Mārtiņš Andersons, izpilddirektors Raitis Eglītis un pārstāvniecības Latvijā vadītājs Jānis Andersons tikās arī ar Latvijas valdības vadītāju Krišjāni Kariņu, kuŗš bija izbrīvējis stun-

du laika sarunai tieši pirms valdības sēdes. Ministru prezidents izteica atzinību ārzemju latviešu organizāciju vadībai par organizētas un strukturētas sabiedrības uzturēšanu ārpus Latvijas un to, ka PBLA ir izpildījusi savus aizvadītā gada sākumā uzdotos "mājas darbus" – sarīkojusi lie-

lisku Pasaules latviešu inovāciju forumu Valmierā un Kultūras konferenci Cēsīs, kā arī pēc iespējas atbalstījusi valdības uzskāto reformu darbu.

PBLA priekšsēde Kristīne Saulīte izteica pateicību Ministru prezidentam par valdības uzskāto "kapitālo remontu valstī": "Mēs sekojam līdzi valdības darbam un cenšamies atbalstīt to, kur vien iespējams." Sarunā tika skarti remigrācijas jautājumi un iespējamā PBLA iesaiste šajā procesā. K. Kariņš atzinīgi novērtēja PBLA atbalstu augstākās izglītības reformai un arī aicināja PBLA rādīt paraugu Latvijas sabiedrībai "horizontālās sadarbības" jomā starp līdzīgi domājošām organizācijām.

Amerikas latviešu apvienības (ALA) valdes vicepriekšsēdis Mārtiņš Andersons informēja Ministru prezidentu par darbu, palīdzot stiprināt Latvijas valsts drošību un ekonomisko attīstību. K. Kariņš uzsvēra, ka Amerikas latviešu apvienībai ir "zelta loma" diasporas organizāciju darbā, jo ASV stratēģiskā partnera loma ir un paliek spēcīga. Viņš arī izteica savu interesi piedalīties kādā PBLA vai ALAs sarīkojumā, piemēram, ALAs 70. kongresā.

Sarunas noslēgumā, apkopojot pārrunāto, Ministru prezidents teica, ka PBLA un ALA ir jāturpina sava loma sabiedriskajā diplomācijā un vienojot pasaules latviešu sabiedrību.

(Vairāk lasiet 8. lpp.)

Latviešu fonds strādā Latvijai

2. lpp.

Žurkas bēg no grimstoša kuģa

5. lpp.

Korporācijai Lettonia – 150!

6. lpp.

Numura intervijā –
13. Saeimas deputāts (NA)
Richards Kols

7. lpp.

Par Baltijas valstu paradoksiem

9. lpp.

Liktendārzs aicina

10. lpp.

Tikšanās laikā ar Krišjāni Kariņu // Foto: Valsts kanceleja

“Man ir svarīgi, ka esmu bijis klāt”

Sabiedriskais darbinieks, Latviešu fonda pārstāvis Latvijā

Valdis Bērziņš intervijā Ligitai Kovtunai

Jūs bijāt viens no tiem, kas finansiāli atbalstījāt filmas “Dvēseļu putenis” uzņemšanu. Kā jūs apmierina rezultāts, arī tas, kā tauta uzņem šo filmu? Skatītāju skaits ir pārsniedzis latviešu filmu skatīšanās rekordus.

Un tas ir ļoti, ļoti labi! Pirmām kārtām tas, ka cilvēki iet skatīties filmu, kas ir smaga..., tas ir smags un personisks stāsts par vēsturi. Ja tautas ciņās cieš jauns cilvēks, savas tautas patriots, tas ir tiešām smagi. Stāsts brīžiem pat šķita par daudz “asiņains”. Šī filma ir jārada arī ārpus Latvijas, lai stāstītu par mūsu vēsturi, ko pasaulē zina, diemžēl nepilnīgi.

Jau februārī “Dvēseļu putenis” ies ārpus Latvijas robežām.

Iespējams, ka ārzemniekiem tiešām būs grūti saprast, viņi taču mūsu vēsturi nav mācījušies ļoti detalizēti. Varbūt vajadzētu kādus paskaidrojumus, īpaši par to, kāpēc tur redzami latvieši vācu un krievu formās. Tas ir saistīts ar sāpīgo latviešu strēlnieku jautājumu.

Katrā ziņā piesaista filmas estētika, īpaši mūzika, ko rakstījusi mūsu tautiete Lolita Ritmane. Mūzika ir patiesi iespaidīga, vai ne?

Nenoliedzami! Šī varenā mūzika teicami papildina visu filmas kopnoskaņu, ir drāmatiska, kad filmas sižets ir drāmatisks, un romantiska, kad raksturo personiskas, gluži cilvēciskas izjūtas. Tiešām ļoti labi izdevusies mūzika.

Arī Latviešu fonds Amerikā tieši mūzikai sniedza daļu atbalsta, un tas ir patiešām iepriecinošs fakts, ka vērtīga mākslas darba tapšanā, latviešu vēsturi skaidrojošā un populārizējošā filmā apvienojies gan trimdas, gan Latvijas organizāciju un cilvēku personiskais atbalsts. Kāpēc arī jūs nolēmāt, ka filma “Dvēseļu putenis” ir tā vērts, lai ieguldītu savu naudu?

Pirmām kārtām mani pārliecināja cilvēki, kas bija iesaistīti šīs filmas tapšanā. Un, protams, manis paša vēlēšanās piedalīties labā, vēsturi skaidrojošā, vērtīgā darbā.

Latviešu fonda dalībniekiem tika piedāvāts projekts, ko atbalstīt, un mēs visi, kas ar saviem ziedojumiem piedalāmies Latviešu fondā, tā nolēmām.

Ik gadu ap 30 – 35 tūkstošiem dolaru tiek atvēlēti fonda lielajiem projektiem, parasti tiek finansiāli atbalstīti pāris projekti ar 10 tūkstošu dolaru piešķirumiem. Bet vēl jau ir arī tā sauktie mazie projekti, kam konkursa kārtā piešķir 20 tūkstošu dolaru no ieguldījumiem, kas ir latviešu kultūrai un izglītībai nozīmīgiem projektiem ziedota nauda.

Vai ziedotāji mīt tikai Amerikā?

Pašlaik ir 420 fonda dalībnieku, jā, lielākoties Amerikā, bet ir arī dalībnieki, kas dzīvo Kanadā, Vācijā, Latvijā, arī Austrālijā.

Vai visi, kas Latviešu fonda darbojas, ir t. s. vecās trimdas pārstāvji vai arī jaunās latviešu paaudzes cilvēki?

Valdis Bērziņš: “Man ir tāda dziļi personiska izjūta, ka arī man tur jāpiedalās, jo man liekas tik saprotami un tik cēli tie mērķi, ar kādiem Likteņdārzs top. Vienmēr nevajag par to runāt un savu piemiņu iemūžināt – man pietiek ar to, ka esmu pēc savām iespējām piedalījies, lai šis dvēseļu dārzs taptu, kā iecerēts. Man tiešām nav svarīgi, lai mani nosauktu vārdā. Man pašam ir svarīga sajūta, ka esmu bijis klāt Likteņdārza tapšanā.”

Latviešu fonda padome: Arnis Ansons, Ilze Pētersone, Brigita Rumpētere, Renāte Kenney, Laura Ramane, Valda Grinberga, Mārtiņš Hildebrants. 2019. gada marts

Esmu priecīgs pateikt, ka fonds atjaunojas! Kad biju Latviešu fonda priekšsēdis pirms gadiem piecpadsmit divdesmit, fonda padomē pārsvarā bija sirmas galvas. Tagad ir jauni cilvēki. Tātad – Latviešu fonds ir jaunu ļaužu rokās.

Atgādināšu, ka padomes locekļi strādā brīvprātīgi, nesāņemot atalgojumu.

Fonds tika dibināts ASV 1970. gadā kā bezpeļņas organizācija, lai uzturētu latvietību trimdā. Projekti attiecīgi tika īstenoti gal-

venokārt Amerikā un Kanadā. Kopš Latvijas neatkarības atjaunošanas ļoti nozīmīga finansējuma daļa tiek piešķirta tieši Latvijai. Pēdējos gados atbalstītie projekti bijuši no Latvijas, Kanadas, ASV, Austrālijas, Šveices, Vācijas, Itālijas, Islandes... Galvenais, lai projekts būtu nozīmīgs latviešu kultūrai, vēsturei, izglītībai.

Šāgada konkursam ir iesniegti 17 lieli projekti (kam piešķirums ir līdz 10 tūkstošiem dolaru) un 29 mazie projekti (kam piešķirums ir līdz diviem tūkstošiem

dolaru). Par iepriekšējā gada piešķirumiem runājot, vēlos minēt, ka bez jau nosauktās filmas “Dvēseļu putenis” atbalstīti Dziesmu un deju svētki Kanadā, latviešu teātru festivāls *Laipa* Islandē, izstādes *Nyet, nyet Soviet* tapšana u. c.

Vai tiek piešķirtas arī stipendijas?

Es būtu priecīgs, ja tiktu piešķirtas arī stipendijas, pagaidām šis jautājums tiek apspriests padomē, kuŗas sastāvā ir seši cilvēki. Lēmumu par stipendiju fonda izveidošanu ir jāpieņem fonda dalībniekiem.

Vai gadās, ka fondu “piekrāp”, neīstenojot projektu?

Pāris reizes ir gadījies. Un ir arī gadījumi, kad jāatgādina projektu autoriem, lai taču atsūta pārskatus un atskaites. Galu galā tā ir fonda dalībnieku nauda, kas jāizlieto precīzi piešķirtajiem mērķiem.

Cik ilgi esi “Latvijas latvietis”?

Sākumā biju nepilnus divus gadus – 1943. un 1944.!

Skaidrs, kad piedzimi un devies prom... uz kurienu?

Kopā ar mammu devos bēgļu gaitās, tēvs jau bija iesaukts leģionā. Mamma daudz par šo laiku nestāstīja... bija pārāk sāpīgi. Bēgļu gaitās viņa devās kāda nejausi satikta vācu zaldāta mūdināta, kas teicis – “kundze, ja jūs negribat satikt krievus, ātrāk dodieties prom”. Tas bija mūsu lauku mājās pie Cēsīm, “Vielās”, vāciešiem atkāpjoties, mamma iejūdza zirgu, vecākajam brālim lika paņemt nepieciešamās mantas un ņemt ciet grožus. Tētis pēc kaŗa nonāca Zēdelgemā. Jaunākais brālis piedzima Vācijā. Mēs bijām Bavārijā, un mums lai-

sionējos un atgriezās Latvijā, kur 1990. gados biju atguvis ģimenes īpašumus.

Nu jums ir jauna ģimene Latvijā, sieva Ilze, ar kuŗu esat laimīgs un turpinat būt rosīgs latviešu lietās. Kā tas izdevās?

Ilzi es satiku 3x3 nometnē Madlienā 1990. gadā. Viņa bija atbraukusi pacieņoties ar savu paziņu, arī mediķi no Amerikas. Pēc nometnes turpinājām sazināties un atklājām, ka mums ir daudz kopīga. Nu esam kopā jau 23 gadus.

Vai jūs aicinātu tautiešus braukt uz Latviju? Ko jūs viņiem teiktu?

Brauciet mājās! Te taču ir daudz mierīgāk. Mans tēvs ar pamāti pārcēlās jau aizvadītā gadsimta 99. gadā un vairākkārt man teica: “Paldies, dēls, ka tu mums palīdzēji pārcelties!” To pašu teica arī mana tante, kuŗa dzīvoja Mičiganā un mūža beigās atrada mieru Latvijā. Viņa pārcēlās 2002. gadā, dzīvoja “Cirulišos” pie Cēsīm.

Jūs ziedoņat arī Likteņdārzam. Kāpēc?

Man ir tāda dziļi personiska izjūta, ka arī man tur jāpiedalās, jo man liekas tik saprotami un tik cēli tie mērķi, ar kādiem Likteņdārzs top. Vienmēr nevajag par to runāt un savu piemiņu iemūžināt – man pietiek ar to, ka esmu pēc savām iespējām piedalījies, lai šis dvēseļu dārzs taptu, kā iecerēts. Man tiešām nav svarīgi, lai mani nosauktu vārdā. Man pašam ir svarīga sajūta, ka esmu bijis klāt Likteņdārza tapšanā.

Par Latviešu fondu

Fonda padomē darbojas: Valda Grinberga, Elizabete Ludvika, Mārtiņš Rācenis, Andra Berkolda, Mārtiņš Hildebrants, Arnis Ansons.

Komisijās: Renāte Kenney, administratīvā komisija, ieguldījumu komisija – Brigita Rumpētere, Valda Grinberga, Mārtiņš Rācenis, Ilze Pētersone, Sabiedrisko attiecību komisija, Valdis Bērziņš, Latviešu fonda Latvijā komisija.

Padomdevēju komisija – Tija Kārkle, Elisa Freimane, Sandra Kronīte-Sipola. Revidenti – Anita Grīviņa, Laura Ramane, Andrejs Dumpis.

Par projektiem. 2019. gadā Latviešu fonds atbalstīja 11 mazos projektus \$19 998 apmērā, četrus lielos projektus \$33 068 apmērā, kā arī divus īpašās akcijas projektus, kam saziņoja pilnās pieprasītās summas par \$ 3135.

Piedaloties Latviešu fonda loterijā, varat vinnēt arī mūsu aviņzes *Laiks* abonementu vienam gadam!

Vairāk skatiet www.latviesufonds.com

Mediju atbalsta fonda ieguldījums no Latvijas valsts budžeta līdzekļiem Kultūras ministrija

LATVIJA DIENU RITĒJUMĀ

Svinīgā ceremonijā pieņem tiesnešu zvērestus

Mūsu demokrātiskas un tiesiskas valsts likumdošana vienmēr paredz instrumentus un mehānismus, kādā veidā tiesiskums un taisnīgums var īstenoties spriedumā, uzrunājot klātesošos tiesneša zvēresta ceremonijā, sacīja Valsts prezidents Egils Levits.

19. februārī Rīgas pili tiesneša zvēresta ceremonijā Valsts prezidentam Egilam Levitam tiesneša zvērestu deva Vidzemes rajona tiesas tiesnese Līga Ašitoka, Rīgas pilsētas Pārdaugavas tiesas tiesnese Edīte Turkopule un Administratīvā rajona tiesas Rīgas tiesu namu tiesnese Silvija Kuškina. Prezidents pauda gandarījumu, ka zvērestu nodevušās tiesneses uzņēmušās valstiski, tiesiski, sabiedriski un individuāli ļoti atbildīgo amatu.

Prezidents izsludina likumu par Rīgas domes atļaušanu

Valsts prezidents Egils Levits ir izsludinājis Rīgas domes atļaušanas likumu, informēja Valsts prezidenta kanceleja. 24. februāris ir pirmā diena, kad prezidentam bija tiesības izsludināt "Rīgas domes atļaušanas likumu", un nevilcinoties Levits to ir parakstījis. Arī iznācis *Latvijas Vēstneša* ārkārtas laidieni, kurā likums ir izsludināts. Likums stājas spēkā nākamajā dienā pēc tā izsludināšanas. Saskaņā ar likumu Rīgas domes vēlēšanas notiks pirmajā sestdienā pēc diviem mēnešiem no šā likuma spēkā stāšanās dienas. Proti, vēlēšanas notiks 25. aprīlī, kas kā iespējama datums izskanēja jau iepriekš.

Savukārt partijas *Saskaņa* līderis Jānis Urbanovičs ziņo aģentūrai LETA paziņoja, ka partija nolēmusi Satversmes tiesā (ST) apstrīdēt likumu par Rīgas domes atļaušanu. *Saskaņa* pārliecināta, ka Rīgas dome tikusi atlaista pretlikumīgi, likuma pamatojumā saglabājot argumentāciju par atkritumu apsaimniekošanas krīzi galvaspilsētā.

Okupācijas muzejs Latvijas Politiski represēto apvienības konferencē

Latvijas Okupācijas muzeja direktore Solvita Vība piedalījās Latvijas Politiski represēto apvienības (LPRA) 31. konferencē, kas notika 2020. gada 15. februārī Latviešu biedrības namā Rīgā (*attēla*).

Konferences dalībniekus sveica vīru vokālais kvartets "Harmonija Rīgai" (Ārijs Šķepasts) un Rīgas Latgales priekšpilsētas Mūzikas un mākslas skolas koklētāju ansamblis "Taureņi". LPRA priekšsēža Ivara Kaļķa ziņojumam sekoja Latvijas Okupācijas muzeja direktores uzruna. Viņa sacīja: "Jūsu biedrība, jūs katrs uzturiet mūsu tautas atmiņu, mūsu tautas varoņības stāstu, kuru stāstīt 21. gadsimtā. Mēs lepojamies ar jums – jūsu ticību Latvijai, jūsu nepakļāvību, neizdabāšanu svešai varai, jūsu godīgumu un cilvēcību sakarsmē. Runājot ar represētā dzejnieka Voldemāra Zariņa vārdiem, jūsu mūža gaudam katram ir septiņas vārpas. Jūs nekad nesiet, lielidamies pārdot, uz tirgu veduši pelavas. Mēs, Latvijas Okupācijas muzeja ļaudis, to zinām un novērtējam. Šobrīd Latvijas Okupācijas muzejs veido jauno ekspozīciju "Gaismas ceļš". Viena no centrālākajām tēmām jaunajā ekspozīcijā būs par padomju varas noziegumiem. Tie būs jūsu dzīves stāsti – rūgti, patiesi, un reizē tie būs stāsti par visu mūsu kopīgo ceļu uz gaismu, uz Latvijas neatkarību, uz šodienu." Uzrunas noslēgumā Solvita Vība ielūdza ikvienu klātesošo piedalīties rekonstruētās muzeja ēkas un jaunās ekspozīcijas atklāšanā un izteica cerību, ka tas varētu notikt vēl šī gada nogalē.

Francijas augstākais apbalvojums latviešu virsniekiem un Kārlim Ulmanim

Pirms 100 gadiem (1920. gada 25. februārī) Francijas militārās misijas pārstāvji Rīgā vairākus Latvijas armijas augstākos virsniekus, arī valdības vadītāju Kārli Ulmani, apbalvoja ar prestižo Francijas Goda leģiona ordeni. Tā bija pirmā reize, kad kāda rietumvalsts pasniegta tik augstas pakāpes apbalvojumus starptautiski vēl neatzītās Latvijas valsts amatpersonām.

Ar Goda leģiona ordeni apbalvotie // Foto: no Kaŗa muzeja krājuma

Tiesa, vēl 1919. gada decembra beigās franču ģenerālis Anrī Nisels Rīgā vairākiem kareivjiem piekrūts bija piespaužis Francijas Militārās atzinības medaļas, kā arī uzciņājis apbalvotos ar konfektiem un cigaretēm, taču šis bija pavisam cita liemeņa, turklāt izteikti politisks žests. Notikumam par godu sarīkotā militārā parādē Esplanādē ordeni saņēma Latvijas armijas virspavēlnieks ģenerālis

Jānis Balodis, pulkveži Krišjānis Berķis, Ludvigs Bolšteins un kapteinis Pēteris Spulģe-Spulģis.

ASV slavē Latviju par naudas atmazgāšanas apkaŗošanu

Amerikas Savienoto Valstu vēstniecība uzteikusi Latvijas valdību par naudas atmazgāšanas apkaŗošanu un Eiropas Padomes noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma finansēšanas novēršanas ekspertu komitejas *Moneyval* rekomendāciju ievērošanu, teikts ASV vēstniecības izplatītajā paziņojumā.

Tāpat atzinība izteikta arī pasaules centrālās organizācijas naudas atmazgāšanas apkaŗošanai Finanču darījuma darba grupas (FATF) paveiktajam, novērtējot Latvijas rīcību. Paziņojumā uzsvērts, ka joprojām ir daudz darāmā, tomēr ASV turpinās atbalstīt Latvijas centienus stiprināt noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanas režīmu un cīņu pret korupciju. FATF secinājusi, ka Latvija ir izveidojusi stipru un noturīgu finanču noziegumu novēršanas sistēmu, tāpēc valsts netiks pakļauta pastiprinātai uzraudzībai jeb iekļaušanai tā dēvētajā "pelēkajā sarakstā". Pašlaik FATF "pelēkajā sarakstā" ir iekļautas 12 pasaules valstis, tostarp no Eiropas – Islande. FATF lēmums neiekļaut Latviju tā dēvētajā "pelēkajā sarakstā" ir labs signāls investoriem, aģentūrai LETA atzina ekonomisti. Bankas *Citadele* ekonomists Mārtiņš Āboliņš FATF lēmumu vērtēja kā labu ziņu, kas mazinās negatīvos riskus Latvijas ekonomikas izaugsmei šogad un būs pozitīvs signāls gan ārvalstu investoriem, gan vietējiem uzņēmējiem.

Dānijas tiesa nolēmj Misāni izdot Latvijai

Dānijas tiesa 24. februārī pieņēmusi oficiālu lēmumu par Latvijas pilsones Kristīnes Misānes izdošanu Latvijai, aģentūrai LETA apstiprināja Misānes advokāts Dānijā Henriks Staģetorns. Viņš norādīja, ka tiesas lēmums tiks nosūtīts Latvijas Ģenerālprokuratūrai un mūsu valsts iestādēm desmit dienu laikā būs jānogādā Misāni Latvijā. "Dokumenti man ir rokās, tiesa tos tagad tulko un šodienas laikā tos nosūtīs uz Latviju," sacīja advokāts.

Dienvīdāfrika gatava slēgt ar Latviju tiesiskās palīdzības sadarbības līgumu

Dienvīdāfrikas republika (DĀR) tuvākajā laikā ir gatava slēgt divpusējās sadarbības līgumu par tiesisko palīdzību krimināllietās ar Latviju, sociālajā tīklā *Twitter* pavēstījis tieslietu ministrs Jānis Bordāns (JKP). Savā ierakstā viņš norādījis, ka tiek darīts viss iespējamais Dānijā aizturētās Latvijas pilsones Kristīnes Misānes tiesību

aizsardzībai. Viņš atzīmējis, ka ir sazinājies ar Eiropas Komisijas viceprezidentes Veras Jurovas biroju, lai "paceltu jautājumu Eiropas Savienības līmenī" ministru sanāksmē Briselē.

Jaunās Konservatīvās partijas kongresā

Jaunās konservatīvās partijas (JKP) valdes priekšsēdis arī turpmāk būs Jānis Bordāns, bet partijas valdē būs Juris Jurašs, Jūta Striķe, Krišjānis Feldmans un Gatis Eglītis, informēja politiskais spēks. Vienlaikus 22. februārī notikušajā partijas padomes sēdē biedri sprieda par varas pārņemšanu Rīgā.

Bordāns savā runā apgalvoja, ka partija valstī ieviesusi jaunu politiku. Viņš uzsvēra, ka partija savām vērtībām uzticoties līdz galam, arī tad, ja "tevi ved uz tiesu prokurors". Bordāns uzsvēra, ka ir svarīgi patriekt kleptokrātiju jeb korumpēto varu no galvaspilsētas. "Ir svarīgi patriekt kleptokrātus no Rīgas, un nākamais solis būs kleptokrātu patriekšana no Latvijas reģioniem," sacīja Bordāns.

Burziņvakars Luksemburgā

Ne vienmēr latviešiem vajag cēlu un monumentālu iemeslu, lai sanāktu kopā. Bieži vien tieši neformālā kopābūšanā var labāk iepazīt otru un sajūst drauga plecu. Tieši tā arī izlēma latvieši Luksemburgā un piektdienas vakarā, 21. februārī, sanāca kopā uz burziņvakaru krogā.

To rīkoja asociācija Luksemburģa – Latvija, un asociācijas informācijas komandas pārstāve Ilze Kļaviņa sacīja: "Pēdējā valdes sēdē mēs ar asociācijas priekšsēdi Mariju Fadulu nospriedām, ka cilvēki ir izslāpuši pēc vienkāršas parunāšanās. Tā bija Marijas ideja, kas tika ar prieku atbalstīta. Ne vienmēr ir vajadzīgas ļoti nopietnas diskusijas (bet nevilšus izveidojās arī tādas), kuŗām nopietni jāgatavojas utt. Ir, protams, koris un citas interešu grupas, bet ir arī cilvēki, kuŗus nekas tāds neinteresē, bet satikt cilvēkus, ar kuŗiem kaut kas vieno, gribas. Šāds formāts pieņem visus. Tāpēc mērķis bija vienkārši pabūt kopā, aprunāties, apjaust, ko domā, dara, par ko priecājas vai bēdājas citi. Arī tādi, kuŗus nekad iepriekš nebija bijusi izdevība satikt. Kopumā sarīkojums uzskatāms par izdevušos, un ir doma tādas rīkot vairāk vai mazāk rēgulāri. Jau meklējam nākamo datumu."

Ārvalstīs strādājošie latviešu zinātnieki gatavi sadarboties ar kolēģiem Latvijā

Berlinē strādājošie latviešu zinātnieki un pētnieki apliecinājuši gatavību sadarboties ar partneriem Latvijā gan zinātnes kopprojektos, gan plašākā zināšanu apritē – ar iesaisti praktiskās iniciatīvās inovāciju un tehnoloģiju pārneses jomā Latvijā vai rīcībpolitikas veidošanā. Apņemšanās pausta Eiropas Latviešu apvienības (ELA) rīkotajā pirmajā pieredzes apmaiņas un sadarbības diskusijā Berlinē. Ar šo diskusiju ir aizsākta zinātnes diasporas kopienas *#ziniLV* veidošana, sadarbojoties Izglītības un zinātnes ministrijai, ELA un citām diasporas organizācijām, kā arī ieinteresētajiem partneriem Latvijā.

"Pēc pieredzes gūšanas Dānijā un Vācijā vēlos savas zināšanas nodot Latvijai, sekmēt inovāciju pienesumu ilgtspējīgai – vides un sabiedrības priekšā atbildīgai – attīstībai," diskusijā uzsvēra Evita Milana, Dānijas Techniskās universitātes doktorante un Berlīnes Techniskās universitātes Uzņēmējdarbības centra tehnoloģiju pārneses menedžere.

LLU saņem Francijas karaļa Luija XVIII portretu

Francijā, Parīzē, Latvijas Lauksaimniecības universitāte (LLU) saņēma vēsturisku nozīmīgu dāvinājumu no Burbonu karaliskās dinastijas institūta – Francijas karaļa Luija XVIII portretu, kas ir 19. gadsimta sākuma oriģināls, aģentūrai LETA uzzināja augstskolā. Glezna, kas turpmāk tiks izvietota LLU Jelgavas pils muzejā, ir viena no Fransuā Žerāra portreta atkārtojumiem, kas tapis pēc 1814. gada.

LLU skaidroja, ka pirmo reizi nākamais Francijas karalis Luijs XVIII Jelgavā ieradās 1798. gada 20. martā, kad Lielās franču revolūcijas laikā 23 gadus bija spiests pavadīt emigrācijā. Toreizējais Krievijas imperators Pāvils I viņam piešķīra dzīvošanai Jelgavas pili, kuŗā līdz ar karali apmetās 200 personas – emigrējušais ministru kabinets, galms, gvarde un apkalpotāji. Jelgavā nākamais karalis uzturējās līdz 1801. gada janvārim.

(Turpinājums 4. lpp.)

LATVIJA DIENU RITĒJUMĀ

(Turpināts no 3. lpp.)

Iepazīstina ar Baltijas un Ziemeļvalstu kino

Ņujorkas Laikmetīgās mākslas centrā MoMA un Skandināvijas namā aizvadīta Baltijas un Ziemeļvalstu filmu skate, kurā izrādītas 20 filmas – tās, kuŗas šis valstis bija izvirzījušas Amerikas kinoakadēmijas balvai Oskars. Starp tām arī vairākkārt godalgoti Latvijas autoru un producentu darbi. No Latvijas līdzproducētajām filmām skatē izrādīja "Lielā Kristapa" un citu balvu laureāti – režisoru Audrja Stoņa un Kristīnes Briedes filmu "Laika tilti". Tā stāsta par pagājušā gadsimta 60. gados Baltijas valstīs dzimušo poētisko kino. Kā izrādījās, "dzelzs priekš-kara" otrā pusē tapušie kadri ASV publikai joprojām nes atklājumus. Tā uzskata arī godalgotā un Oskaram nominētā režisore Debra Granika (ASV): "Tie, kuŗi ir jaunāki par mums, neko pat nezina par "dzelzs priekškaru", par padomju laikiem, par tajos valdošajiem likumiem un impulsiem. Vēsturē daudz ko nākas atklāt pēc kāda laika, jo cilvēki nezina."

16. februārī Kaļiņingradas kinoteātrī "Zarja"

tika demonstrēta režisora Aigara Graubas spēlfilma "Nameja gre-dzens". Šī filma pārstāvēja Latviju 15. Eiropas Savienības (ES) filmu festivālā Kaļiņingradas apgabalā no 14. līdz 29. februārim. Kinofestivāls Kaļiņingradā norisinās jau 15. reizi un tiek uzskatīts par vienu no nozīmīgākajiem kultūras sarīkojumiem visā apgabalā. Festivālu organizē ES delegācija Krievijas Federācijā sadarbībā ar valsti akreditētajām ES dalībvalstu diplomātiskajām pārstāvniecībām un kultūras centriem. Šogad kinofestivāla laikā Kaļiņingradas skatītājiem būs iespējams noskatīties 40 filmas no 25 Eiropas valstīm. Iepriekšējos gadus Latviju pārstāvēja tādas filmas kā "Kriminālās ekselences fonds", "Modris" un "Rūdolfas mantojums".

Latvijas Nacionālais balets dodas viesizrādēs uz Vāciju

Latvijas Nacionālais balets dodas viesizrādēs uz Vāciju, kur Hannoveres Valsts teātrī izrādīs Ādolfa Adāna baletu "Korsārs" un Juŗa Karlsona baletu "Karlsons lido...". Abu iestudējumu choreografiju veidojis Latvijas Nacionālā baleta mākslinieciskais vadītājs Aivars Leimanis.

No 26. līdz 29. februārim notika Ādolfa Adāna baleta "Korsārs" viesizrāde, kuŗu mūzikālo pavadījumu spēlēs Lejassaksijas Valsts orķestris Hannoverē Mārtiņa Ozoliņa vadībā.

Austris Grasis dāvina vērtīgu gleznu Pasaules latviešu mākslas centram Cēsīs

Noriŗska. Ikdienu. Lai neaizmirstam mūsu tautas cieŗanu ceļus. Latvieŗu kultūras centram Francijā – Abrenei. Jurģis Skulme 1989. gada septembrī Stokholmā.

Tādu veltījumu ievērojams latvieŗu gleznotājs uzrakstījis sava lielformāta eļļā gleznotā darba otrajā pusē. Uzraksts liecina, ka darbs tapis laikā no 1971. līdz 1989. gadam. Taču kopš 1989. gada Jurģa Skulmes glezna rūpīgi glabāta senā Francijas pilī, Luāras upes ielejā, Latvieŗu tautas augstskolā Abrene, ko ar mērķi trimdas latvieŗiem aizpildīt latviskās izglītības deficītu dibinājis pazīstamais valodnieks, folklorists un sabiedriskais darbinieks, Abrenes direktors Austris Grasis. Abrene pastāvēja no 1987. līdz 1995. gadam.

Latvijas – Indijas koŗu festivāls

23. februārī ar koncertu St. Andrews baznīcā Bengalūrū noslēdzās Latvijas – Indijas koŗu festivāls, kas vairāku nedēļu garumā priecēja klausītājus tādās Indijas pilsētās kā Dimapūra, Deli, Mumbaja un Bengalūrū. Noslēguma koncerta laikā uz skatuves kāpa 120 koristi, kuŗi diriģenta Jaņa Ozola vadībā izpildīja tādus skaņdarbus kā Ērika Eŗenvalda Lux Aterna, Gabriela Faurē Rekviēms un pat Andreja Jurģana Pūt, vējīni! skaidrā latvieŗu valdā, tādēŗādi apliecinot, ka kultūrai nav robeŗu. Koncerts Deli norisinājās slavenajā Lotusa templī, kas ir viens no populārākajiem apskates objektiem gan Deli, gan Indijā. Festivāla laikā Jāzeps Vitola Latvijas Mūzikas akadēmijas jauktā kora MASKA vadītājs un profesors Jānis Ozols un komponiste, soliste, kā arī vokālā pedagoģe Laura Jēkabsons 16 dienu garumā sniedza meistarklases vietējiem koŗiem un kopīgi izpildīja gan ārzemju, gan latvieŗu autoru komponētus skaņdarbus četrās dažādās pilsētās. Indijas koŗu izrādītā interese izvērtās vērienīga, kopumā pulcējot 21 kori no dažādākajiem Indijas reģioniem.

Raksta grāmatu par latvieŗiem Lielbritānijā

Pierasts domāt, ka Īrija ir tā valsts, kas simboliski iemieso "jauno emigrāciju", taču pašreiz tā pat vairs nav TOP3 populārāko mērķa valstu vidū. Pirmajā vietā neapstrīdami ir Lielbritānija, kur pēc piesardzīgām aplēsēm dzīvo aptuveni 110 tūkstoŗi no Latvijas aizbraukuŗo. Tieŗi par ņiem cilvēkiem Latvijas Universitātes Filozofijas un socioloģijas institūta pētnieks Mārtiņš Kaprāns pašreiz raksta grāmatu. Par tās tapšanu pētnieks

sniedzis plaŗu interviju Latvijas Radio raidījumā "Zināmais nezināmajā".

Kaprāns latvieŗu kopienu Apvienotajā Karalistē pēta jau kopš 2014. gada. ņajā laikā pētnieks veicis plaŗas aptaujas, padziļinātas intervijas, braucot pie ņiem cilvēkiem uz Lielbritāniju, un piedalījies kopienu sarīkojumos. Kaprāns Lielbritānijā dzīvojoŗo Latvijas migrantu kopumu sauc par "Latvijas sabiedrības mikromodeli". "Tur ir sava elite – kultūras elite tai skaitā. Un ir no laukiem aizbraukuŗie, kas arī tur dzīvo mazpilsētās vai lauku apvidos. Daŗādu izglītību cilvēki, ar daŗādu pieredzi. Viņi ļoti lielā mēŗā reprezentē Latvijas sabiedrību," stāsta Kaprāns.

Godina tēlnieku Induli Folkmani

23. februārī notika Latgalieŗu kultūras gada balvas "Boņuks" pasniegšanas ceremonija, kuŗā līdzās pērnā gada notikumam, personību un aktivitāŗu apbalvošanai par mūŗa ieguldījumu latgalieŗu kultūras attīstībā tika godināts tēlnieks Indulis Folkmanis, mediju informēja Latgales vēstniecības Gors pārstāvji.

Lai arī tēlnieka Induļa Folkmaņa (1939) dzimtā puse ir Zemgale, Bārbele, taču visu aktīvo un radoŗo darba mūŗu, dzīvojot un strādājot Daugavpilī, mākslinieks ieguldījis Latgalē.

Koncertēs kopā ar portuŗaļu dziedātāju

Ogrē, Rēzeknē un Liepājā notiks Latvijas Radio bigbenda koncerts kopā ar portuŗaļu dziedātāju Mariu Mendeŗu un brazīļu basģitāristu Miŗaelu Pipokinu aģentūru, LETA informēja Radio bigbenda pārstāve Ance Jirģena.

Ogŗes Kultūras centra Lielajā zālē viņi uzstāsies 6. martā, Latgales vēstniecībā Gors Rēzeknē, bet 8. martā – Liepājas koncertzālē "Lielais dzintars" Liepājas Starptautiskā zvaigŗņu festivāla laikā. Portuŗaļu dziedātājam Mendeŗai ir plaŗš mūzikālais intereŗu loks. Kā norādīja Jirģena, dziedātāja teicami jūtas dŗezā, dzied arī popmūziku un māk savai balsij pieŗķirt arī fadu smeldzīgumu.

VĒSTNIECĪBU ZIŅAS

FRANCIJA. 20. februārī Latvijas vēstnieks Francijā Imants Lieģis tikās ar Rundāles pils delegāciju un Francijas iesaistītajiem partneriem, lai pārrunātu savstarpējas sadarbības plānus. Rundāles pils direktore Laura Lūse plāno attīstīt sadarbību ar Franciju un savas vizītes ietvaros tikās ar Valansē pils vadību, lai nākotnē plānotu kopīgu izpētes darbu un izstādi par Francijas diplomātu Taleirānu (Talleyrand), sniedzot ieskatu par Kurzemes hercogienu Annu Doroteju, kas ir cieŗi saistīta ar Taleirāna dzīves gājumam.

Frānču izdevējs Fougerolle livres plāno ņi gada laikā izdot franciski Imanta Lancmaņa Annai Dorotejai veltītu grāmatu "Dievinātā Doroteja", kuŗas prezentācija Parīzē un Valansē pili plānota kā sadarbības partneru pirmais konkrētais sarīkojums. ņogad apritēs 200 gadu kopuŗ Kurzemes hercogiene Anna Doroteja uzdāvināja Parīzes luterāņu baznīcai (Eglise des Billetes) zvanu. Vēstnieks sarunā ar baznīcas mācītāju pārrunāja arī ņi notikuma atzīmēšanu.

KANADA. 21. februārī Latvijas vēstnieks Kanadā Kārlis Eichenbaums tikās ar kanadieŗu studentiem, kas piedalās ikgadēŗā Karltonas universitātes modeļa NATO simulācijas konferencē un ir izvēlējuŗies pārstāvēt Latviju. Vēstnieks K. Eichenbaums informēja par Latvijas droŗības prioritātēm, kā arī par galvenajiem jautājumiem, ar kuŗiem paŗlaik kopā darbojas Alianse.

• 23. februārī Latvijas Republikas vēstniecība Kanadā organizēja Latvijas valsts Simtgadei veltītas filmas "1906" izrādi 10. gadadienas Baltijas un Ziemeļvalstu Kinofestivālā "Gaiŗas nakts". Vēstnieks Kārlis Eichenbaums pirms filmas izrādes Otavas Mākslas galerijā iepazīstināja ar vēsturisko fonu, ar 1905. gada revolūcijas notikumiem Latvijā.

ZVIEDRIJA. 18. februārī Latvijas vēstnieks Zviedrijā Marģers Krams viesojās Sēdertērnas Augstskolā (Södertörns Högskola). Augstskolas apmeklējuma laikā vēstnieks tikās ar Augstskolas rektora vietnieci Ullu Mansu, Baltijas jūras fonda (Östersjöistiftelsen) pētniecības direktori Britu Lēgrēnu un augstskolas Baltijas un Austrumeiropas studiju centra (CBEES) vadītāju profesoru Juakimu Ēkmanu, kā arī ar centra pētniekiem. Vizītes mērķis bija iepazīties ar Augstskolas darbību un sadarbību ar Latviju.

IZRAĒLA. 18. februārī Latvijas vēstniece Izraēlā Elita Gavele tikās ar A/S "Cesvaines piens" eksporta direktoru Arti Bogdanovu un "Cesvaines piena" pārstāvoŗās distribūcijas kompānijas "Kaskad" mārķetinga direktoru Jevģēņiju Sirotinu. Vēstniece piedalījās arī "Cesvaines piens" reklāmas – degustācijas pasākumos. Izraēlas pilsētas Petah Tikva divos lielākajos tirdzniecības centros Keshet un Mania "Cesvaines piens" aktīvi izmanto Eiropas Savienības dotās iespējas un 2018. – 2020. gadā īstenojamo projektu Enjoy it's from Europe Eiropas Savienībā raŗotās pārtikas reklamēŗanai Izraēlas valstī.

ĀECHIJA. 21. februārī Latvijas un Lietuvas vēstniecību Āechijā pārstāvji svinīgajā ceremonijā nacionālajā memoriālā Vitkovā, Prāģā, sveica Āechijas kaŗavīrus, kuŗi rotācijas kārtībā bija atgriezuŗies no dienesta NATO kaujas grupās Latvijā un Lietuvā. No Ādaŗu bāzes bija atgriezuŗies Āechijas Republikas armijas 72. mehānizēta bataljona kaŗavīri. Kaŗavīri tika apbalvoti un godināti par profesionālo dienestu NATO paplaŗinātās klātbūtnes daudz nacionālajās kaujas grupās Latvijā un Lietuvā. Latvija augstu vērtē Āechijas ieguldījumu Latvijas un visa reģiona droŗības stiprināŗanā un Āechijas kaŗavīru dalību NATO daudz nacionālajā kaujas grupā Ādaŗos un Baltijas gaisa telpas patrulēŗanā. Āechija ir viena no NATO paplaŗinātās klātbūtnes Latvijā dalībvalstīm. NATO spēku uzdevums ir ar savu klātbūtni parādīt apņēmību aizstāvēt NATO dalībvalstu suverēnitāti un teritoriālo integritāti.

Latvieŗu mūziķe Meldra uzstājas kopā ar Rodu Stjuartu

Latvijas mūziķe Meldra, kas 18. februārī britu mūzikas balvu Brit Awards pasniegšanas ceremonijā uzstājusies kopā ar rokmūzikas veterānu – leģendāro Rodu Stjuartu, LTV raidījumā Rīta Panorāma pastāstīja, ka ņis notikums viņas karjēŗā bijis viens no tiem lielajiem pieturas punktiem, kas iekļūŗ viņas CV.

Londonas The O2 arēnā Brit Awards ceremonijā Rods Stjuarts uzstājas pēdēŗjais, un kopā ar viņu pavadoŗajā mūziķu komandā uz skatuves ar akustisko ģitāru uzstājas arī Meldra.

Par rokgrupu Pērkons ekspozīcijā mūzejā Losandželosā

"Kad Juris Kulakovs 80. gadu sākumā nodibināja grupu Pērkons, viņam bija tikai divu kilova-

tu skaņas sistēma, daŗas labas dziesmas un spēkpilna ideja: dzīvot patiesi melu pilnā laikmetā," tā par leģendāro latvieŗu rokgrupu saka Losandželosā esoŗā Aukstā kaŗa laikmeta kultūras un vēstures mūzeja The Wende Museum pārstāvji. Svētdien, 23. februārī, mūzejā atklāta grupai Pērkons veltīta ekspozīcija.

Ekspozīcijā mūzeja apmeklētājiem visu gadu būs iespēja noskatīties virtuālās realitātes īsfilmu Pērkons: A VR Rockumentary. ASV tapuŗi īsfilma stāsta par leģendāro grupu Pērkons un tās lomu PSRS sabrukumā. Filmas veidotāji ir Mineapolē, ASV bazēta reklāmas aģentūra Fallon Worldwide, un tās radīŗanā izmantota novatoriska virtuālās realitātes pieeja.

Ziņas sakopojis P. Karlsons

Mediju atbalsta fonda ieguldījums no Latvijas valsts budŗeta līdzekļiem

KĀRLIS
STREIPS

Pagājušajā nedēļā, 18. februārī, pēc vairāk nekā četrus gadus izskatīšanas Rīgas Pārdaugavas tiesa izsludināja spriedumu tā dēvētajā Zolitūdes lietā. Atgādināšu, ka runa ir par ārpriekš katastrofu 2013. gada novembrī, kad *Maksima* lielveikalā Rīgā iebrauca griezti un 54 cilvēki gāja bojā, vēl 41 ciešot ievainojumus. Bojā gājušo vidū bija trīs ugunsdzēsēji, kuri devās jau pussabrukusajā celtne brīdī, kad likās, ka vēl nesabrukusās daļas ir stabilas. Izrādījās, nebija stabilas, un apmēram stundu pēc traģēdijas sākuma iebrauca arī atlikušās daļas. Tā bija lielākā katastrofa Latvijas vēsturē pēc 1950. gada, kad Rīgā nogrima kuģis *Majakovskis* un bojā gāja 147 cilvēki.

Zolitūdes lietā bija deviņi apsūdzētie. Vienīgais, kurš atzīts par vainīgu – sabrukusās ēkas būvniecības inženieris Ivars Sergets, apsūdzēts par būvniecības noteikumu pārkāpšanu un nonāvēšanu aiz neuzmanības. Viņam piesprieda sešu gadu cietumsodu, kā arī piecus miljonus eiro (!) kompensācijas izmaksu cietušajiem. To gan cietušajiem diez vai ir pamats gaidīt. Būvniecības inženieris nekādu milzu naudu nepelna un, ja Sergeta kungs nākamajos sešus gadus būs aizrēstēts, tad nekādu naudu viņš tajā laikā nepelnīs.

Taču par tiesas spriedumu sabiedrībā izcēlās liels sašutums – kā tad tā, apsūdzēti deviņi, bet par

vainīgu atzīts tikai viens?! Brīdī, kad tiesa paziņoja savu spriedumu, grupa cietušo demonstratīvi pameta tiesas zāli. Biedrības “Zolitūde 21.11” vadītāja, Saeimas deputāte Regīna Ločmele-Luņova bija viena no viņiem, un pēcāk viņa žurnālistiem teica: “Mēs gaidījām visu ko, bet ne jau to, ka notiesā tikai vienu cilvēku, bet visus pārējos attaisno. Šāds spriedums ir pilnīga valsts apsūdzības iznīcināšana. Tas ir farss. Manuprāt, šī tiesas prāva būs pamats, lai izvērtētu, vai Latvijā vispār ir iespējama taisnīga tiesa. Būtībā cietušie ar šo tiesas spriedumu cieš atkārtoti.” Arī *Twitter* bija liela “vārīšanās”. Viens piemērs: “Teikšu godīgi – Zolitūdes lieta man liek domāt, ka nav nekā kārtībā šajā valstī un nebūs arī.” Cits piemērs: “Cilvēki, vara par mums ciniski ieņirdz, bet mēs ciešam vienmēr un visur. Tās kapu kopīgas šodien apspļāva.” Un vēl viens: “Zolitūdes traģēdijas krimināllietas spriedums ir spļāvīns sejā visiem, kuri gaidīja godīgu iznākumu.”

Kas notiks tālāk? Pirmkārt, abas puses ir solījušas spriedumu pārsūdzēt, kas nozīmē, ka pēdējais vārds šajā traģēdijā netiks pateikts vēl vismaz dažu, ja ne daudzu gadu garumā. Apelācijas tiesa, Augstākā tiesa, abos gadījumos ar iespēju, ka lieta tiks nosūtīta atpakaļ uz zemāko tiesu instanci vēlreizējai izskatīšanai. Uz sirdsmieru tiem, kurus Zolitūdes traģēdija ir ietek-

mējusi, līdz ar to diemžēl nāksies vēl ilgi gaidīt...

Otrkārt – pēc sprieduma nolaišanas Pārdaugavas tiesas tiesnesis Erlens Ernstsons sarīkoja preses konferenci, kurā viņš teica: “Tiesnesis nedrīkst ietekmēties no sabiedrības un tam ir jābūt drošsirdīgam un ar stingru mugurkaulu. Ir jāspriež taisni un godīgi. Nejutāmies vainīgi, ka esam šādu spriedumu pieņēmuši.” Tiesa neesot varējusi saskatīt personu rīcībā prokurātūras inkriminētos noziegumus, turklāt tā arī konstatēja, ka vairākos gadījumos apsūdzības uzturētāji nepamatoti inkriminēja noziegumus, kurus Zolitūdes traģēdijas brīdī normatīvais regulējums vispār neparedzēja. Tas nu reiz ir pamatīgs akmens Latvijas Ģenerālprokurātūras dārziņā!

Taču galvenais ir kas cits, proti, tiesa arī konstatēja, ka *Maksima* veikals tajā liktenīgajā naktī sabruka tāpēc, ka celtne bija nepareizs kopnes apakšējā mezgla aprēķins. Skaidrāk izsakoties, jau pirmajās dienās pēc traģēdijas laikrakstos būvniecība sprieda, ka no sabrukusās ēkas attēliem redzams, ka atsevišķas sijas nav bijušas pareizi saskrūvētas. Turklāt uz *Maksim* jumta bija sanests liels daudzums smagas melnzes, jo bija plānots tur ierīkot dārzu. Tajā novembra vakarā atskatīva signalizācija, un celtne tika evakuēta. Nekas bistams netika konstatēts, veikalos atgriezās dar-

binieki un klienti, un tad notikā tas, kas notika. Pāris gadu pirms traģēdijas celtnē konkursā “Gada labākā būve Latvijā” saņēma otro vietu kategorijā “Jaunbūve”. Vai kāds tajā brīdī varēja iedomāties, ka celtnes iekšpusē varētu būt nepareizi saskrūvēta sija? Vai kādam vispār bija iemesls ko tādu domāt? Pārdaugavas tiesa pagājušajā nedēļā arī nāca klajā ar blakus spriedumu, kurā tā aicināja prokurātūru padomāt par kriminālprocesu pret tā uzņēmuma amatpersonām, kurš sarāžoja kopnes sabrukusajai ēkai. Uzņēmums jau labu laiku ir likvidēts, un nezinu, vai sešus gadus pēc notikušā vairs ir iespējams celt sūdzības, kas gan liktos loģiski! Ja reiz kopnes bija nepareizas vai nepareizi samontētas, tad par to atbildīgs bija kāds konkrēts cilvēks vai cilvēki.

Ir arī iemesls padomāt par politikas lomu notikušajā. Lasītāji varbūt atcerēsies, ka pāris dienu pēc Zolitūdes traģēdijas ar asarām acīs demisionēja Latvijas premjermministrs Valdis Dombrovskis, par notikušo uzņemoties politisku atbildību. Pēc manas pārliecības tas bija ārpriekš, ka tāpat nedarīja neviens no Rīgas pašvaldības, jo Zolitūdes celtnē tika celta atbilstoši Rīgā izsniegtām atļaujām un visu procesu pārraudzīja attiecīgās pašvaldības iestādes. Saeimā pēc traģēdijas izveidota parlamentāra izmeklēšanas komisija, kurā

būtībā konstatēja, ka pie vainas lielā mērā bija valsts un pašvaldību politika: “Likvidējot Valsts būvniecības inspekciju, valstī ievērojami samazinājās būvniecības kontrole un tika zaudēta iespēja realizēt vienotu valsts politiku būvniecībā. Mēģinājumi atjaunot valsts iestādot būvniecības kontroli līdz Zolitūdes traģēdijai atdūrās pret naudas trūkumu. Rīgas pašvaldībā pastāvošā būvniecības uzraudzības sistēma bija neefektīva un nevajadzīgi sadrumstalota. Spēkā esošā būvspeciālistu sertifikācijas kārtība un būvstrādājumu tirgus uzraudzības sistēma neveicināja drošu būvniecību. Spēkā esošajos normatīvajos aktos bija vairāki trūkumi, kas traucēja noteikt būvniecības procesa dalībnieku atbildību, vienlaikus apgrūtinot kontrolējošo institūciju darbu.” Pēc komisijas ziņojuma Saeima pieņēma jaunu būvniecības likumu, kurā iekļauti vairāki no komisijas pagērtajiem grozījumiem atbilstoši, piemēram, tās konstatējumam, ka “publiskā iepirkuma procedūrā dominējošais zemākās cenas kritērijs, nekvalificētu apakšuzņēmēju algošana, iepirkuma līgumu nesankcionēta grozīšana pēc uzvaras konkursā būtiski samazina būvju kvalitāti un drošumu.” Jaunais likums paredz minēto problēmu risinājumu, un galvenais, protams, ir cerēt, ka Zolitūdes traģēdijai līdzīga nekad vairs neatkārtosies.

Patiešām vainīgais vai tikai grēkāzis?

SALLIJA
BENFELDE

Kauja par Latvijas galvaspilsētu ir sākusies jeb Žurkas bēg no grimstoša kuģa

24. februārī Valsts prezidents Egils Levits izsludināja likumu par Rīgas domes atļaušanu. 25. februārī Centrālā vēlēšanu komisija izsludināja ārkārtas vēlēšanas, un tās notiks 25. aprīlī.

Savukārt partijas *Saskaņa* līderis Jānis Urbanovičs paziņoja, ka partija nolēmusi Satversmes tiesā (ST) apstrīdēt likumu par Rīgas domes atļaušanu, jo partija uzskata, ka Rīgas dome tikusi atļaušana pretlikumīgi. Iemesls tādi pārliecībai esot tas, ka likuma pamatojumā saglabāts arguments par atkritumu apsaimniekošanas krīzi galvaspilsētā. Uzreiz jāpiebilst, ka Rīga nav piegāzta ar atkritumiem, bet skaidrības un uzticamības esojamam un plānotajiem līgumiem ar atkritumu apsaimniekotājiem nav joprojām. Un, protams, Urbanoviča paziņojums nepārsteidz, jo partija līdz šim centusies darīt, ko var, lai attālinātu vai pat atliktu domes atļaušanu un ārkārtas vēlēšanas.

Gandrīz visas partijas, kuŗas grib piedalīties domes ārkārtas vēlēšanās, jau ir paudušas, ar ko “draudzīgas/nedraudzīgas”, kuŗi politiķi būs saraksta līderi un Rīgas mēra kandidāti. Saraksti gan vēl nav publiskoti.

Tikmēr sākusies politiķu un deputātu “migrācija”. 24. februārī Viesturs Silenieks, ilggadējs LZZ biedrs, apturējis darbību partijā un paziņojis, ka ārkārtas Rīgas domes vēlēšanās startēs no līdzšinējā *Saskaņas* balsta un uzticamā kalpotāja – GKR – saraksta. *Gods kalpot Rīgai* atbalsta manu redzējumu un vēlas ar mani to kopīgi realizēt. Savukārt es redzu, ka *Gods kalpot Rīgai* sastāvā ir pieredzējuši, zinoši un profesionāli cilvēki, kuŗi labi pārzina valsts pārvaldes un pašvaldības darbu, kuŗi zina, kā sasniegt rezultātu. Es nemainu politisko piederību pret kādu citu. Esmu gatavs palikt Latvijas Zaļās partijas biedrs, taču patlaban esmu iesniedzis valdē lūgumu apturēt manu darbību partijā uz laiku,” skaidro Silenieks. Tomēr arī no “profesionālās partijas” GKR nupat aizgājuši 6 valdes locekļi, no kuriem 5 ir arī domes deputāti, lai pievienotos *Saskaņai* un vēlēšanās startētu no tās saraksta. Jāpiebilst, ka par GKR zināms, ka tās saraksta līderis un galvaspilsētas mēra kandidāts ir līdzšinējais, neilgu laiku amatā esošais Rīgas mērs Oļegs Burovs, bet par *Saskaņu*

droši zināms tikai tas, kā tā vēlēšanās piedalīsies.

Jaunā konservatīvā partija (JKP) ir paziņojusi, ka startēs viena un tās mēra kandidāts un saraksta pirmais numurs būs 13. Saeimas deputāts un Tieslietu ministrijas parlamentārais sekretārs Juris Jurašs.

Draudzēties nolēmusi Nacionālā apvienība (NA) un Latvijas reģionu apvienība, kuŗa bija gatava veidot kopīgu sarakstu ar ZZS un no šīs idejas atteicās, tikai uzzinot par starptautiskajām sankcijām Aivaram Lembergam. Kopīgā saraksta līderis un mēra kandidāts būs kādreizējais vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrs Einārs Cilinskis (NA).

Kopīgs saraksts būs arī partijām *Attīstībai/Par!* (AP) un *Progresīvie*. Mēra kandidāts būs 13. Saeimas deputāts no AP, kuŗš sola, ka pēc Saeimas ziemas sesijas beigām 6. aprīlī noliks gan Saeimas deputāta mandātu, gan neturpinās pildīt Aizsardzības ministrijas parlamentārā sekretāra pienākumus.

Izskatās, ka viena vēlēšanās startēs arī *Vienotība*, par kuŗu zināms, ka tās mēra kandidāts būs līdzšinējais Rīgas domes deputāts no partijas saraksta Vilnis Ķirsis.

Partijas līdz šim bijušas visai piesardzīgas šajā jautājumā. Vilnis Ķirsis no *Vienotības* paudis, ka *Vienotība* pirms iepriekšējām pašvaldību vēlēšanām aicināja parakstīt šādu memorandu un to arī ievēroja. “Svarīgāki ir darbi, jo ne vienmēr varam uzticēties rakstījumiem, [...] neredzu jēgu rakstītajam, redzu jēgu izdarītajam,” sacīja Ķirsis. Nacionālās apvienības priekšsēdis Raivis Dzintars savukārt uzsvēra, ka Nacionālās apvienības mērķis bija panākt latvisku partiju sadarbību un tad domāt par nesadarbošanos, taču par to neizdevās vienoties. Arī *Attīstībai/Par!* un *Progresīvo* kopīgā saraksta mēra amata kandidāts Mārtiņš Staķis uzsvēra, ka politiskajiem spēkiem jāprot konsolidēties, taču konservatīvajām partijām tas nav izdevies. Tas nāks par sliktu rīdiniem, jo šie atšķirīgie saraksti neko labu nedod, deķa stiepšanu uz savu pusi vajadzētu beigt, puda Staķis.

Jāpiebilst, ka maz ticams, ka kāda no šīm partijām būtu gatava sadarboties ar *Saskaņu* un LKS. Atklāties paliek jautājums par sadarbību ar GKR, jo var gadīties, ka partija tiek ievēlēta, tai ir dažas

balsis, kas var izrādīties “zelta kārts”, lai iegūtu vairākumu un veidotu koalīciju pret *Saskaņu*.

Protams, ZZS laipo un ir pilnīgi skaidrs, ka partija varētu vienoties vienalga ar ko, ja vien tiek pie kāda labuma. Uzskatu kopību raksturo jau tas vien, ka *Saskaņa* un ZZS bija tās, kuŗas vilka laiku garumā un pieprasīja parakstu vākšanu referendumam, kas lemtu par grozījumu nepieņemšanu likumos saistībā ar ārkārtas vēlēšanām. Parakstu vākšana izgāzās, un, par laimi, ZZS cerības tikt ievēlētai Rīgas domē līdzinās nullei, kā to liecina līdzšinējā pieredze.

Vārdū sakot, Rīgas domes vēlēšanu kampaņas ainava ir miglā tīta. Daudzi apgalvo, ka Rīgā noteikti viss mainīsies, bet, manuprāt, tas nav tik vienkārši. Jau ne reizi vien esmu rakstījis, ka *Saskaņai* ir savs vēlēšanu loks, kas neko negrib ne redzēt, ne dzirdēt un nesaprot, ka jau desmit gadus tiek aplaupīti, jo nodokļu nauda tiek bāzta viņu dievināto elku kabatās. Atliek cerēt, ka šoreiz veselais saprāts uzvarēs un ka Rīga – viena no Eiropas galvaspilsētām – vairs netiks izlaupīta.

VITAM, SALUTEM, VERITATEM

Profesora Uģa Gruntmaņa priekšlasījums korporācijas Lettonia 150 gadu jubilejas sarīkojumā

Prezidenta kungs, augsti godātais prezidij, viesi, miļā Lettonia saime!

Man ir milzīgs gods jūs šodien uzrunāt, un vispirms liels, liels paldies visiem, kas rūpīgi gatavojuši mūsu lielo un apaļo jubileju, atlidojuši, atbraukuši vai atnākuši no tāluma un tuvuma uz mūsu mūža draudzības organizācijas Lettonia 150 gadu jubileju!

Sākdams gatavot šo lekciju, domāju – bet ko tieši es zinu, ko mēs visi kopā kā sabiedrība zinām par laiku, par cilvēku dzīvi pirms 150 gadiem? Kāds bija šis laiks, ko šodienas pasaule atceras kā otro industriālo revolūciju, kas sākās līdz ar mūsu Lettonias dzimšanas 1870. gadu un ilga līdz 1914. gadam, brīdim, kad sākās Pirmais pasaules karš.

Šo gadu zinātnes atklājumus, notikumus politiskajā dzīvē, izcilības mākslā un mūzikā apbrīnojam vēl šodien.

ASV tikko bija beidzies Pilsoņu karš, nošauts prezidents Ābrams Linkolns, un par prezidentu ievēlēts slavenais ģenerālis *Ulysses S. Grant*. Beidzies Krimas karš, kurā medmāsu Florence Naitinggeila transformēja medicīnas aprūpi kā tādu. Par Hārvarda Universitātes prezidentu, kas tolaik nav nekas vairāk kā bagātu Bostonas vecāku dēlu reliģiskā

augstskola, kļūst *Charles Eliott*, kuŗa laikā par 180 grādiem transformējās šī universitāte, un lielie pamatu tam, kas tā ir šodien.

Otto Bismarks kļūst par apvienoto Vācijas kancleru (viņš ir arī pirmās veselības un sociālās apdrošināšanas ieviesējs pasaulē). Richards Vāgners sacer vienu no saviem izcilākajiem darbiem – operu "Valkīra", un viņa draugs izcilais Niče to apbrīno!

Alexander Graham Bell izdomā telefona prototipu un Tomass Edisons – lampu, Luijs Pastērs un Roberts Kohs paziņo, ka infekcijas izraisa baktērijas, un tam sākumā neviens netic. *Frances Morgan* – pirmā sieviete pasaulē, kas saņem ārstes diplomu Cīrihes universitātē, Sofija Kovalevska – pirmo doktora gradu matemātikā Getingenas universitātē.

Mūsu laikos tik slavenos impresionistus Monē, Renuāru, Sezānu un Degā slavenajā Salonā, kurā izstādījās visi, kas bija kaut ko mākslā tajos gados sasnieguši. Viņu māksla tiek novērtēta kā neadekvāta to dienu mākslas izpratnei. Taču viņi paši sarīko neatkarīgu izstādi un rada jaunu virzienu mākslā – impresionismu. Daudzus no tiem, ko Salonā ļāva izstādīt, un kas atbilda tā laika normām, mēs šodien neatceramies.

Vidējais cilvēka dzīves ilgums tolaik bija 45 gadi!

Kas ap to laiku notika Latvijā un Igaunijā? 1817. gadā Kurzemē un 1819. gadā Vidzemē bija atcelta dzimtbūšana, un pirmie brīvie latvju zemnieki bija ieguvuši nelielu turību un sūtīja savus dēlus mācīties uz augstām skolām. Ap 1870. gadu Tērbatas universitātē, bija 55 latvieši, igauņu bija mazāk, visā Tērbatā bija tikai ap 600 studentiem. Arvien vairāk izglītoti cilvēki sāk domāt par savu tautu vietu pasaules kartē. Mums, latviešiem, Tērbatā šie agrie domātāji bija Juris Alunāns (kuŗam kā nabadzīgam studentam bija atlaista skolasnauka), Krišjānis Barons, Krišjānis Valdemārs un, protams, Kronvalda Atis. Tas, ar kādu degsmi viņi runāja par latviešiem, par mūsu pašapziņu, mūsu valodu, bija un ir neticami! Kronvalda Ata domās un idejās dzīvoja šķiriski nediferencēts latviešu tautas ideāls, un tā pamatā bija dziļa savas tautas un zemes mīlestība. Rakstā "Tēvuzemes mīlestība" viņš uzsvē, ka ikkatram latvietim vajadzētu stiprināt savu nacionālo pašapziņu un tautas mīlestību, ka ikkatram latvietim jāpazīst tēvu zeme, tās vēsture, jāciena un jākopj tās valoda, jāciena un jāgoda tēvtēvu krietnās ieražas, jākopj kopības prāts. To viņš raksta, kad viņam ir 33 gadi... Varu droši teikt, ka es savos 30 par neko tādu nedomāju un nebūtu spējis ne ko tādu ne izdomāt, ne uzrakstīt... Kronvalda Atis miris 37 gadu vecumā, un tas bija ļoti tipiski, kas ar saslimušo notika pirms 150 gadiem.

Uz šīm ideālisma, un dzimtenes mīlestības un krietnuma saknēm tika izveidota Lettonia – pajumte un aizstāvība latviešu studentiem, kas pulcējās, lai augtu tautiskā garā un Tēvuzemes mīlestībā. Viena no mūsu deviņām *Vitam, salutem, veritatem* jeb dzīvei, labklājībai, patiesībai – šāda ir viena no *letonu* devīzēm, kas mūs raksturo un iedvesmo kā tolaik, tā šodien!

Kad Latvija pasludināta par neatkarīgu valsti, jau 1918. gada 3. decembrā vakarā ar vilcīnu Rīgā iebrauca Lettonias grupa, lai sevi nodotu Latvijas pagaidu valdības rīcībā. Daudzi *letoni* ar

ieročiem rokās apliecināja savu Tēvuzemes mīlestību atbrīvošanās cīņās. Cīņu laikā ap 132 *letoniem* iestājās dažādās Latvijas armijas vienībās, t.sk. arī Studentu rotā. 19 *letoni* tika apbalvoti ar Lāčplēša kaŗa ordeni. Tie nav tikai skaitļi, zem katra šī skaitļa slēpjas tas viss, ko Aleksandra Grīna romāns "Dvēseļu putenis" parāda – mūsu īpašību kopumu, varonību, dzimtenes mīlestību, nodevību, sāpes, bailes... ticību, ka Latvija būs, vienmēr būs un ka mēs katrs pieliksim roku un domas katru dienu labākas Latvijas kaldināšanā... Viņi visi ticēja tam, un mēs, *letoni*, ticam

tam, bet vai vienmēr parādām to, izsakām to, iebilstam, kad tas nenotiek?... Skatoties filmu "Dvēseļu putenis", kur filmas galvenais varonis Artūrs – līdzīgi kā daudzi *letoni* guļ sniegā, aukstumā nosalis, bumbām blakus kritot, lai atrastu drosmi un spēju kustināt savus sasalušos locekļus, pie sevis skaita "Par tēviem un dēliem, kas krituši, par Latviju."

Tikai ar savu krietnu darbu varam šo viņu doto uzticību nākamām paaudzēm atstrādāt. Vai to no sirds vienmēr darām?

(Turpināts nākamajā numurā)

Tribīnē prof. Uģis Gruntmanis

Kas ir labākais sabiedrotais jaunam politiķim?

13. Saeimas deputāts Richards Kols (35) intervijā Ligitai Kovtunai

Jūsu vārdu atceros kopš apmēram 2014. – 2015. gada, kad bijāt nodibinājis biedrību *Latvijas karogs*, un Latvijā augstos mastos uzvijās lieli, krāšņi Latvijas sarkanbaltsarkanie karogi. Līdzīgi tam, ko ar apbrīnu biju skatījusi Amerikā, domājot, – cik skaisti!

Tolaik biju atgriezies no dzīves diasporā – no Lielbritānijas, kur pavadīju piecus gadus. Kad mūsu ģimenē pieteicās pirmā atvase, mēs nopirkām vienvirziena biļeti uz Latviju, uz mājām. Biju iesaistījies politikā, iestājies Nacionālajā apvienībā un sācis strādāt Kultūras ministrijā. Tas bija laiks, kad posāmies Latvijas Simtgades svīnībām četru gadu garumā – no 2018. līdz 2022. gadam, un domājām par to, kā iesaistīt sabiedrību, ko izcelsim un ko savai valstij svētkos dāvināsim. Par šo temu daudz runājām arī ģimenē, un tad arī radās doma – ar kaut ko pavisam konkrētu ir jāšak. Un kā būtu, ja uz svētku laiku visa Latvija būtu caurvīta ar valsts karogiem? Nodibinājām biedrību, uzrunājām architektus, vēsturniekus, nozaļu speciālistus, aicinājām iesaistīties sabiedrībā. Nolemām, ka noteikti jābūt karogam Rīgā uz AB dambja – uz likteņupes Daugavas, uz vienas ass ar Brīvības ielu, iepretim Prezidenta pilij, kur jau Svētā Gara tornī plīvoja vēsturiskais Latvijas karogs kopš neatkarības atjaunošanas brīža. No idejas līdz tā īstenošanai aizritēja nepilni četri gadi. Piesaistījām finansējumu – tikai no mecenātiem un privātiem ziedojumiem, ne centa no nodokļu maksātāju naudas. Biedrība ir sabiedriskā labuma organizācija, kas nozīmē, ka par katru centu ir jāatskaitās. Visa informācija par projektu, tā finansējumu un norisi bija un joprojām ir publiski pieejama, un, protams, līdz ar to arī “iesaistījās” skeptiķi, kas *tīklos* rakstīja, piemēram, nu, ko, plikumus piešegsim ar karogu u.tml. To nevaļag klausīties! Galvenais ir sekot savai pārlicībai, un nu ir tā, ka karogi neatstāj vienaldzīgu nevienu.

Jo tiešām ir skaisti!

Jā, mūsu karogs ir skaists, turklāt – ne vien mūsu spēcīgākais simbols, bet arī viens no senākajiem karogiem pasaulē. Gājis cauri visiem Latvijas valsts vēstures likločiem, drāmatiskākajos tās brīžos slēpts un glabāts. Atceros stāstu, ka kāda sieviete to iešuvusi aiz savas somas odes, un karogs kā cerību stars viņai bijis līdzīgi arī izsūtījumā.

Kur tad uzvijās pats pirmais lielais karogs?

Ogrē, 2016. gada 18. novembrī, un tad “aizvijās” tālāk. Mēs uzrunājām pašvaldības, iesaistījām pašvaldību iedzīvotājus, biedrība palīdzēja ar finanču piesaisti. Pozitīvais “grūdiens” tika dots, un nu lielie karogi plīvo Alūksnē, Liepājā, Jūrmalā, Saulkrastos, Limbažos, Smiltēnē, Cēsīs, virs Siguldas bobsleja trases...

Esat Saeimas deputāts un Ārlietu komisijas priekšsēdis. Kas ir jūsu vadītās komisijas prioritātes?

Richards Kols: “Vienmēr un visos laikos būs sastopami šovinisti, arī krievu šovinisti, kas ilgojas pēc aizgājušiem laikiem un neiespējamas nākotnes – bet viņu patiešām nav nemaz tik daudz jau šodien, lai gan ir daudziem izdevīgi izlikties, ka šādu cilvēku īpatsvars ir liels.”

Galvenā – nodrošināt valsts ārpolitikas virsmērķi: nosargāt Latvijas neatkarības neatgriezeniskumu, cīnīties pret jebkādiem revanšisma mēģinājumiem attiecībā uz mūsu valsts neatkarības *status quo*. Pasargāt Latviju no ārējiem apdraudējumiem. No tā izriet viss pārējais – Latvijas interešu pārstāvība Eiropas Savienībā, NATO, arvien dziļāka integrācija Eiropas vērtību sistēmā un noteikumus balstītā pasaules kārtībā, kas nozīmē nostiprināšanos šajās organizācijās un šajās vērtībās, kas pastāv jau vairāk nekā 70 gadus, un kuŗu misija ir nodrošināt tiesiskuma, likuma varas, cilvēktiesību un demokrātijas stiprināšanu. Mēs esam maza valsts izmēra ziņā, tāpēc arī mums tas ir dzīvības un nāves jautājums. Pavisam vienkārši – neko pat līdzīgu kā zināmā Jaltas vienošanās nedrīkst pieļaut. Latvija aizvadītajos 30 gados kopš neat-

karības atjaunošanas ir panākusi nozīmīgus sasniegumus ārlietu jomā, esam pārstāvēti ietekmīgākajās pasaules organizācijās, un šie panākumi ir jāstiprina, mums jābūt ietekmīgiem “spēlētājiem”, lai mūsu balsij būtu svars un nozīme. Skepsei te nav vietas.

Un nav arī pamata – lai atceramies, cik latviešu iekļauti nozīmīgos amatos starptautiskajās institūcijās!

Jā, gan – jo tas ir novērtējums latviešiem pasaules no institūciju puses par to, ka esam spējīgi, profesionāli cilvēki, uz kuriem var paļauties. Eiropas Komisijas viceprezidents ekonomikas un finanču jautājumos ir Valdis Dombrovskis, EK prezidenta diplomātiskais padomnieks – Pēteris Ustups, EK ģenerālsēkretāre – Ilze Juhansone, NATO ģenerālsēkretāra vietniece publiskās diplomātijas jautājumos – Baiba Braže, ANO cilvēktiesību pado-

UZZINĀI

Richards Kols dzimis 1984. gada 16. decembrī Rīgā. Mācījies Rīgas Valsts 2. ģimnazijā un Rīgas Komerģimnazijā. 2008. gadā ar izcilību absolvējis Biznesa augstskolu “Turība”, iegūstot profesionālo bakalaura gradu tiesību zinātnē, ar speciālizāciju civiltiesībās. Maģistratūras studijas turpinājis 2009./2010. gadā Lielbritānijā – Vestminsteres universitātē, Londonas Diplomātiskajā akadēmijā, iegūstot maģistra gradu diplomātijā ar speciālizāciju ārlietu jautājumu analītikā. Ir latviešu politiķis, 13. Saeimas deputāts, Ārlietu komisijas priekšsēdis, Saeimas pārstāvis sadarbībai ar ESAO (Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācija), bijis ievēlēts arī 12. Saeimā. Viņš ir partijas Nacionālā apvienība *Visu Latvijai/Tēvzemei un Brīvībai/LNNK* valdes loceklis, Nacionālās apvienības līdzpriekšsēža Raivja Dzintara vietnieks. Bijis ievēlēts arī iepriekšējā Saeimas sasaukumā. R. Kols ir biedrības *Latvijas karogs* valdes priekšsēdis un idejas autors, kā arī biedrības “Jaunatnes Kompetences Centrs” valdes loceklis. Zemessardzes 13. bataljona zemes-sargs. Diasporas likumprojekta sākotnējās redakcijas izstrādātājs, Ārlietu komisijas paspārnē izveidotās Diasporas likumprojekta izstrādes darba grupas vadītājs.

mē – Ilze Brants-Kehre. Mūsu Ministru prezidents Krišjānis Kariņš tika izraudzīts par galveno mediatoru jeb sarunvedēju starp Eiropas Padomes galvenajām grupām, lai vienos par amatu sadali ES galvenajām institūcijām.

Jūsu vadītās Ārlietu komisijas prioritātes galvgali ir arī Diasporas likums.

Diasporas likums ir pieņemts, turklāt ir izcīnīts līdz šim lielākais finansējums. Atliek to iedzīvīnāt, un jāšak ar šai likumā ietvertu pārejas noteikumu īstenošanu, kur jāatzīst, ka tas diemžēl noteikti tik raiti, kā vajadzētu.

Diasporas mediji, piemēram, saņems ļoti mazu atbalstu, par ko mūsu avīzes jau vēstīja.

Ne tikai mediji, “bremzē” arī noteikumu pieņemšana attiecībā uz ārzemēs nopelnīto pensiju aplikšanu ar iedzīvotāju ienākuma nodokli, kas var kavēt remigrācijas procesus. Jā, pārmetam ministru prezidentam, ka pārejas noteikumu ieviešana un nepieciešamo grozījumu izstrāde kavējas jau gadu... bet nevaru teikt, ka likumu ieviešana nenotiek. Notiek, bet tā ir pārāk gausa. Ticiet man – Ārlietu komisija seko līdzī pieņemto likumu ieviešanai dzīvē, jo tas ir saistīts ar mūsu minēto prioritāti – Diasporas likuma īstenošanu.

Kad Saeimas sēdē jūs kaismīgi runājāt par latviešu valodu kā valsts valodu un tās pieejamību Latvijas bērnudārzos, arī

mazākumtautību, vai jūs runājāt kā iniciatora – Nacionālās apvienības pārstāvis, vai kā Ārlietu komisijas vadītājs? Ar to domāju, ka šim jautājumam ir tieša saikne ar Diasporas likumu.

Pirmkārt, runāju kā tautas ievēlēts pārstāvis Saeimā. Otrkārt, jā, tam ir arī saikne ar Diasporas likumu, jo redzam, ka cilvēkiem, kas pieņem lēmumu atgriezties Latvijā, ir svarīgi sūtīt savus bērnus dārziņā, kur pieejama apmācība valsts valodā. Valsts valodai nav tautības, un tie bērni, kas aug lingvistisko minoritāšu ģimenēs, varēs augt bērnudārza grupiņās, kas nodrošinās viņiem komūnicāciju savā dzimtajā valodā – krievu, poļu, lietuviešu, vienlaikus obligāti apgūstot arī valsts valodu. Nekādā ziņā nedrīkst pieļaut, ka cilvēki jau no mazotnes valstī tiek sanaidoti uz valodas pamata.

Īstenībā jau ir tā, ka jaunajai paaudzei nav valodas problēmu, – tās kultivē onkas un tanes, kas krievu valodā protestē pret krievu skolu likvidēšanu. Un tas notiek 30 gadus pēc Latvijas valstiskuma atjaunošanas!

Jā, grozījumi, par kuŗiem izraisījās visai skaļas debātes Saeimā, ir kā pagaidu, pārejas risinājums, līdz nonākam līdz izglītībai valsts valodās visos tās līmeņos, arī bērnudārzos. Šobrīd tā ir reakcija uz akūto rindu problēmu bērnudārzos – tieši tajos, kur apmācība notiek valsts valodā. Galu galā, ļoti daudz minoritāšu ģimeņu vecāku izvēlas bērnus sūtīt tieši uz tā sauktajiem “latviešu dārziņiem”, kas ir saprotams – bet, attiecīgi, jāmaina arī esošais piedāvājums par labu vairāk bērnudārzu apmācībām latviešu valodā. Attiecībā uz tā saukto divplūsmu vispārējo izglītību – šobrīd notiek pāreja uz izglītību valsts valodā.

Beidzot!

Esmu pārliecināts, ka tas tiešām ir paaudžu nomainas jautājums, kas drīz vien atrisināsies. Vienmēr un visos laikos būs sastopami šovinisti, arī krievu šovinisti, kas ilgojas pēc aizgājušiem laikiem un neiespējamas nākotnes – bet viņu patiešām nav nemaz tik daudz jau šodien, lai gan ir daudziem izdevīgi izlikties, ka šādu cilvēku īpatsvars ir liels.

(Turpinājums 9. lpp.)

PBLA un ALA vadības tikšanās ar Latvijas valsts amatpersonām

Pasaules Brīvo latviešu apvienības un Amerikas latviešu apvienības vadība š. g. 18. februārī tikās ar Latvijas Republikas Saeimas priekšsēdi **Ināru Mūrnieci**. Tikšanās gaitā tika pārrunāta diasporas politika un Diasporas likuma ietekme uz PBLA darbu, remigrācijas jautājumi, PBLA darbs ar partnerorganizācijām, valsts mediju politika, kā arī PBLA darbs Latvijas ekonomikas un tautsaimniecības stiprināšanā.

“Ārzemēs dzīvojošie tautieši ir svarīga mūsu sabiedrības daļa, un esam pateicīgi Pasaules Brīvo latviešu apvienībai (PBLA) par aktīvo darbu Latvijas labā,” teica Saeimas priekšsēde Ināra Mūrniece. “Saeimas darba kārtībā ir vairāki diasporai būtiski jautājumi, un mēs vēlamies motivēt tautiešus atgriezties uz dzīvi Latvijā, sacīja I. Mūrniece, uzsverot nepieciešamību arī pēc praktiska atbalsta, piemēram, iesaistoties darba tirgū Latvijā.

Kā piemēru Saeimas priekšsēde izcēla parlamentā pirmajā lasījumā atbalstītos grozījumus Valsts civildienesta likumā, kas paredz atvieglot kārtību, kādā ikviens diasporas pārstāvis atbilstoši savām spējām, izglītībai un kvalifikācijai var kļūt par civildienesta ierēdni Latvijā. Tāpat parlamentā tiek skatīti grozījumi, kas paredz remigrējušam diasporas loceklim ārvalstīs gūtajam pensijas ienākumam neapliedzamo minimumu piemērot tādā apmērā, kādā tas noteikts attiecīgajā ārvalstī.

PBLA pārstāvji pateicās Saeimai par atbalstu ārzemēs mītošajiem tautiešiem, izceļot arī 2018. gadā pieņemto Diasporas likumu. I. Mūrniece un PBLA pārstāvji bija vienprātīgi, ka jāturpina aktīvais darbs ar ārzemēs mītošajiem tautiešiem, īpašu uzmanību pievēršot nesen aizbraukušajiem latviešiem un motivējot viņus aktīvāk organizēties un līdzdarboties.

Saeimas priekšsēde atzinīgus vārdus veltīja PBLA darbam, veicinot kontaktus starp latviešu izcelsmes uzņēmējiem un profesionāļiem un tādējādi sekmējot arī tirdzniecības kontaktus un investīciju piesaisti Latvijai.

Tāpat puses sprieda par atbalstu ģimenēm, kuŗas atgriezušās uz dzīvi Latvijā un kuŗu bērni turpina mācības skolā. PBLA kā būtisku akcentēja atbalstu pedagogiem darbā ar bērniem, kuŗi turpina skolas gaitas Latvijā.

Sarunā tika pievērsta uzmanība arī Diasporas konsultatīvās padomes darbībai un PBLA sadarbībai ar Latvijas valsts pārvaldes iestādēm diasporas izglītības u. c. nozīmīgos jautājumos.

PBLA pārstāvēja priekšsēde Kristīne Saulīte, PBLA un ALA vicepriekšsēdis Mārtiņš Andersons, izpilddirektors Raits Eglītis un pārstāvniecības Latvijā vadītājs Jānis Andersons.

20. februārī PBLA un ALA vadītāji tikās ar Latvijas ārlietu ministru **Edgaru Rinkēviču**. Kristīne Saulīte informēja ministru par apvienības darba aktualitā-

No kreisās: Aivars Groza, Raits Eglītis, Zanda Kalniņa-Lukaševica, Edgars Rinkēvičs, Kristīne Saulīte, Mārtiņš Andersons un Jānis Andersons // Foto: Valsts kanceleja

tēm, veiksmīgi aizvadīto Pasaules latviešu ekonomikas un inovāciju forumu Valmierā un Pasaules latviešu kultūras konferenci Cēsīs, savukārt Mārtiņš Andersons stāstīja ministram par PBLA darbu, palīdzot stiprināt Latvijas valsts drošību un ekonomisko attīstību. Tika pārrunāts ALAs darbs Vašingtonā, stiprinot Baltijas atbalsta grupu ASV senātā un kongresā (*Baltic Caucus*), rīkojot *Baltic Advocacy Days* un mobilizējot ASV latviešus nacionālpolitiskajam darbam ar ALAs *Call to Action Unit* palīdzību.

Puses pārrunāja arī Diasporas likuma ieviešanas gaitu. Saskaņā ar likumu Ārlietu ministrija ir diasporas politikas koordinējošā iestāde. Komentējot Diasporas likuma darbu, ministrs uzsvēra, ka daži likuma aspekti jau sākuši darboties, bet pie citu iedzīvināšanas vēl jāpiestrādā. E. Rinkēvičs pozitīvi vērtēja PBLA un visu tās dalīborganizāciju iesaisti Diasporas konsultatīvās padomes darbā. Tāpat ministrs atzinīgi novērtēja PBLA atbalstu Latvijas izglītības un kultūras projektu izstrādē un realizēšanā pasaulē.

M. Andersons pastāstīja par ALAs un Latvijas Tirdzniecības kameras ASV plāniem rīkot *Spotlight Latvia* – ekonomikas forumu Losandželosā šā gada septembrī. Ārlietu ministrs apļiecināja, ka ministrija sniegs atbalstu PBLA aktivitātēm Latvijas tautsaimniecības stiprināšanā un uzņēmēju kontaktu veicināšanā. ALAs vicepriekšsēdis arī informēja ministru par plānoto ALAs valdes sēdi Detroitā un plānoto ALAs vadības tikšanos ar *Michigan National Guard* komandieri ģenerāli *Paul Rogers* un Mičiganas gubernatori *Gretchen Whitmer*, lai pārrunātu MNG militāro palīdzību Latvijai un gubernātores plānoto vizīti Latvijā.

PBLA izpilddirektors R. Eglītis informēja ministru par PBLA nesen pieņemtajiem viedokļiem

Vidū Ināra Mūrniece // Foto: Valsts kanceleja

Vidū Juris Pūce // Foto: Valsts kanceleja

augstākās izglītības reformas jautājumā, atbalstam diasporas medijiem, kā arī Valsts prezidenta Egila Levita rosinātajā Latvijas mediju telpas tuvināšanas plānā Eiropai.

Sarunas dalībnieki pārrunāja arī Ārlietu ministrijas plānus par vēstniecības Austrālijā atvērša-

nu, PBLA un ALAs darbu pie Magnitska likuma ieviešanas Austrālijā un sankciju pastiprināšanu pret Krieviju. E. Rinkēvičs atkārtoti uzsvēra, ka Latvijai ir svarīgs PBLA darbs un atkārtoti uzsvēra, cik svarīgs ir ALAs informācijas darbs šajā, ASV vēlēšanu gadā.

Noslēgumā E. Rinkēvičs vēlreiz pateicās PBLA par sadarbību un apstiprināja savu dalību ALAs 69. kongresā Mineapolē 24. – 26. aprīlī.

Sarunās piedalījās arī Ārlietu ministrijas (ĀM) parlamentārā sekretāre Zanda Kalniņa-Lukaševica, speciālais vēstnieks diasporas jautājumos Aivars Groza un Plānošanas grupas padomniece Ramona Krasovska, kā arī PBLA pārstāvniecības vadītājs Jānis Andersons.

20. februārī notika arī tikšanās ar Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministru **Juri Pūci**, kuŗas laikā PBLA un ALAs vadības pārstāvji informēja par aktualitātēm diasporā un tā pašorganizēšanās nozīmi. Tika pārrunāta arī pašvaldību reformas norise un izmaiņas vēlēšanu procesā Latvijā, kā arī vēlēšanu reģistrācijas kārtība ārzemēs. Ārzemju latviešu organizāciju pārstāvji norādīja, ka rūpīgi sekojuši līdzī reformas gaitai, un uzsvēra, ka pilnībā pauž atbalstu reformai, jo saskata tās nepieciešamību.

Ministrs iepazīstināja ar remigrācijas projekta norisi reģionos un par 2019. gadā sasniegtajiem rezultātiem, kā arī uzklusēja PBLA vērtējumu. Jāmin, ka ministrija izstrādājusi MK noteikumu projektu, kas remigrantiem atvieglos pieteikšanās finansiāla atbalsta saņemšanai saimnieciskās darbības uzsākšanai. Šādas izmaiņas ministrijas ieskatā veicinās tautiešu atgriešanos un sniegs praktisku atbalstu, uzsākot dzīvi Latvijā. Abas puses atzinīgi novērtēja ierosinājumu tautiešus informēt par iespējām atgriezties Latvijā, remigrācijas koordinatoriem piedaloties PBLA organizētajos pasākumos ārvalstīs.

Sarunā tika vērsta uzmanība arī uz portāla *Latvija.lv* attīstību, uzlabošanas un modernizēšanas plāniem. Ministrs iepazīstināja ar jau paveikto un iezīmēja turpmākās ieceres saistībā ar e-pakalpojumu pieejamības uzlabošanu iedzīvotājiem. VARAM vadībā tiek īstenota plaša valsts pārvaldes informācijas un komunikācijas tehnoloģiju modernizācijas programma, kas vērsta uz iedzīvotāju vajadzībām atbilstošu pakalpojumu izveidi un sniegšanu digitālajā vidē. Lai rosinātu iedzīvotājus vēl vairāk izmantot digitālos pakalpojumus un mūsdienīgu un ērtu rīku saziņai ar valsts iestādēm, kopš 2019. gada ir ieviesta e-adrese, kas pieejama valsts pārvaldes pakalpojumu portālā *Latvija.lv*. Izmantojot elektronisko identifikāciju (eID), līdzīgi kā ar personu apliecinošo dokumentu klātienē, iedzīvotāji var apliecināt savu identitāti digitālajā telpā un izmantot gan valsts, gan privātās jomas pakalpojumus.

Abas puses pārrunāja arī citus nozīmīgus jautājumus, kas saistīti par sadarbību Latvijas ekonomikas veicināšanai, PBLA un ALA lomu Latvijas tautsaimniecības izaugsmē, kā arī valsts atbalstu diasporai.

JURIS
LORENCIS

Februārī neatkarības pasludināšanas dienas atzīmē mūsu brāļu tautas, tuvākie kaimiņi – lietuvieši un igauņi. 1918. gada 16. februārī tas izdevās lietuviešiem, bet 24. februārī – igauņiem. Latvijā politiskā situācija bija tolaik sarežģītāka, līdz mūsu 18. novembrim bija jāgaida vēl desmit mēneši. Kopš to dienu notikumiem pagājuši 102 gadi. Jau turpat trīsdesmit gadus dzīvojam atgūtās neatkarības apstākļos. Nemitīgi raugāties uz kaimiņiem, salīdzinām sevi ar viņiem. Un bieži mums liekas, ka Lietuva ir patriotiskāka, nacionālāka, arī reliģiozāka. Ka Igaunija ir bagātāka, sakārtotāka, modernāka, arī godīgāka. Bet vai tā ir? Nesenā intervijā laikrakstam *Latvijas Avīze* Igaunijas vēstnieks Latvijā Arti Hilpuss saka: “Mums vajadzētu aplūkot skaitļus, sausu statistiku. Un tad mēs redzētu, ka patiesībā trīs Baltijas valstis ir visai līdzīgas. Jā, dažās jomās 90. to gadu sākumā Igaunijai izdevās straujāk virzīties uz priekšu. Iespējams, dažbrīd mēs bijām mērķtiecīgāki un drosmīgāki. Tomēr dienvienu kaimiņi drīz vien mums sekoja.”

Nu ko, sekosim vēstnieka padomam. Vispirms ieskatīsimies nacionālā kopprodukta (*Gross Domestic Product*) rādītājos, rēķinātos uz vienu cilvēku. Lūk, Starptautiskā Valūtas fonda dati, kas pieejami par 2019. gadu. Tā saucamais nominālais iekšzemes kopprodukts, rēķināts ASV dolāros, ir šāds: Igaunija – 23 500, Lietuva – 19 300, Latvija – 18 200. Kā redzam, Latvija atpaliek no saviem kaimiņiem, īpaši no Igaunijas. Tie, kuŗi ceļo, zina, ka valstu kopprodukts ne vienmēr atspoguļo cilvēku dzīves kvalitāti – kaut vai tāpēc, ka bagātās valstīs daudzas lietas maksā dārgāk, īpaši jau pakalpojumi. Tāpēc ir izgudrota īpaša metodika, kas cenšas atspoguļot reālo dzīves līmeni – iekšzemes kopprodukts pēc pirktspējas paritātes (*Purchasing Power Parity*). Un šeit skaitļi ir pārsteidzoši – izrādās, no trim Baltijas valstīm (2018. gada dati, izteikti tā saucamajos starptautiskajos dolāros) visaugstākais

tas ir Lietuvā – 34 800, seko Igaunija ar 34 000 un Latvija ar 29 900. Tieši šāda izjūta pārņem, viesojoties Lietuvā – šī valsts nebūt nav trūcīgāka par Igauniju, savā ziņā pat turīgāka. Man pašam dažkārt patiek ielūkoties interneta vietnē *numbeo.com*, kas informē par dzīves dārdzību vienā vai otrā valstī. Šai vietnei var uzticēties arī tāpēc, ka to veido paši lasītāji, kuŗi iesūta ziņas par novērotajām cenām. Dati liecina, ka dzīves dārdzība (preces un pakalpojumi) Igaunijā ir augstāka nekā Latvijā par aptuveni 6%, bet mājokļa īre – par veseliem 22%. Savukārt Lietuvā dzīve ir par 9 % lētāka nekā Latvijā, bet īre – tikai nedaudz augstāka kā pie mums. Un tagad pāriesim pie algām. Vidējā darba alga 2019. gadā pēc nodokļu nomaksas (tātad “uz rokas”) Igaunijā bija 1200 eiro, Lietuvā – 830 eiro, bet Latvijā – 800 eiro. Atšķiras arī minimālās mēnešalgas: Lietuvā – 555 eiro, Igaunijā – 540 eiro, Latvijā – 430 eiro. Diemžēl vispla-

nākais maciņš ir tieši latviešiem. Vēl viens rādītājs, kas raksturo sabiedrības attīstību – vidējais dzīves ilgums. Lūk, kāds tas patlaban ir Baltijas valstīs, noapaļots līdz veseliem gadiem: Igaunija – 79, Lietuva – 76, Latvija –

BALTIJAS PARADOKSI

rati (leiboristi), republikāņi – demokrati utt. Pa daļai pie vainas ir Latvijas etniskais dalījums latviešos un krievvalodīgajos. Tā kā pēdējie ir monopolizējuši kreiso ideju (*Saskaņa* sevi dēvē par sociāldemokrātisku partiju), latvieši no vārda “sociāldemokrātija” joprojām baidās kā velns no krusta. Iespējams, tieši tas ir kavējis sabalansētu valsts attīstību. Ne velti prezidents Egils Levits bieži uzsvēris, ka viena no galvenajām Latvijas problēmām ir sociālā nevienlīdzība. Kādā intervijā viņš pat izteicies, ka “nevienlīdzība Latvijā nav nekāds negadījums, bet gan radusies ilgstošas politikas rezultātā”.

Bet varbūt vislielākais Baltijas valstu paradokss ir formālo sasniegumu neatbilstība ar pašu iedzīvotāju vērtējumu. Uz pasaules fona Igaunija, Latvija un Lietuva ir izcils veiksmes stāsts – izrāvušās no Padomju Savienības, atguvušās neatkarību, iestājušās NATO un Eiropas Savienībā, pievienojušās eirozonai. Un tomēr cilvēki aizbrauc. Laikā kopš 1991. gada līdz 2020. gadam Igaunijas iedzīvotāju skaits samazinājies par 16% (no 1,56 līdz 1,3 miljoniem), Lietuvas – par 27% (no 3,7 līdz 2,7 miljoniem), Latvijas – arī par 27% (no 2,65 līdz 1,92 miljoniem) iedzīvotāju. Lai kā mēs censtos sev iegalvot, ka dzīvojam brīvā sabiedrībā un nevienam nav noteikts, kur un kā dzīvot, šī tendence nav patikama. Ja emigrāciju no Latvijas un Igaunijas pa daļai var izskaidrot ar krievvalodīgo aizbraukšanu uz Krieviju un citām bijušajām PSRS republikām, tad lietuviešu aizceļošana šķiet mazliet divaina. Bet nu viena pozitīva ziņa – vismaz Igaunijā iedzīvotāju skaita samazināšanās esot apstājusies. Cerēsim, ka arī šoreiz papildīsies vēstnieka Arti Hilpusa novērotā likumsakarība: “dienvienu kaimiņi mums drīz vien seko”.

Mediju atbalsta fonda
ieguldījums no Latvijas valsts
budžeta līdzekļiem

“Bet varbūt vislielākais Baltijas valstu paradokss ir formālo sasniegumu neatbilstība ar pašu iedzīvotāju vērtējumu. Uz pasaules fona Igaunija, Latvija un Lietuva ir izcils veiksmes stāsts – izrāvušās no Padomju Savienības, atguvušās neatkarību, iestājušās NATO un Eiropas Savienībā, pievienojušās eirozonai. Un tomēr cilvēki aizbrauc. Laikā kopš 1991. gada līdz 2020. gadam Igaunijas iedzīvotāju skaits samazinājies par 16 % (no 1,56 līdz 1,3 miljoniem), Lietuvas – par 27 % (no 3,7 līdz 2,7 miljoniem), Latvijas – arī par 27 % (no 2,65 līdz 1,92 miljoniem) iedzīvotāju.”

Kas ir labākais sabiedrotais jaunam politiķim?

(Turpināts no 7. lpp.)

Jūsu komisijā ir arī cilvēki no opozīcijas. Kā jums iet?

Opozīcijā karojoša īstenība ir tikai viena partija – *Saskaņa*, kas turpina pūst Kremļa stabulē. To var sadzirdēt Saeimas sēžu laikā, kad tribīnē kāpj šīs partijas cilvēki, piemēram, Vjačeslavs Dombrovskis, kurš brīžiem, manuprāt, pārkāpj jebkādas ētikas un morāles robežas. Lai gan *Saskaņa* formāli uz āru pauž, ka ir par demokrātiskām vērtībām un Latviju Eiropas savienībā un NATO, paskatīties uz viņu balsojumiem, jo īpaši Saeimas lēmuma projektos, kuros paužama skaidra vērtīborientācija, skaidra

interpretācija par vēsturiskajām norisēm un faktiem! Ir vērts aplūkot balsojumus par Krimas tāturu deportāciju atzīšanu par genocīdu, par tā sauktā Magniņska saraksta ieviešanu Latvijā, par Krimas okupācijas nosodījumu un tā tālāk... Kā saka – neklausies viņu vārdos, bet paskaties darbos. Tad var redzēt, cik “darbos” viņi ir “eiropiski”, šie cilvēki, kas balso *pret* vai *atturas*.

Nesen bijāt Amerikā, Vašingtonā, kur piedalījāties EDSO (Eiropas Drošības un sadarbības organizācijas) jauno parlamentāriešu seminārā.

Šajā seminārā pulcējās 40 valstu jaunie parlamentārieši līdz 40 gadu vecumam. Bijām kopā

ar deputātu Reini Znotiņu no Jaunās Konservatīvās partijas (JKP). Šādu jauno parlamentāriešu grupu izveidoju arī mūsu Saeimā pagājušajā sasaukumā – ar mērķi izvirzīt un īstenot idejas neatkarīgi no partijas vispārējās ideoloģijas, galvenais – par labu Latvijai. 12. Saeimas sasaukumā šo jauno parlamentāriešu bija 12, šajā sasaukumā esam jau 27! Vadmotīvs ir, ka šodienas, visai sarežģītajos apstākļos stiprināt transatlantisko sadarbību ne tikai valstu aizsardzības jomā, bet arī, piemēram, klimata pārmaiņu jomā. Zināms, ka pašreizējai ASV administrācijai šajā jautājumā ir atšķirīga pozīcija, tas ir, atšķirīga no Eiropas, un

mēs, jaunie, meklējam kopsauces.

Vašingtonā arī notika tikšanās ar Valsts departamentu, ar Kongresa un Senāta pārstāvjiem, un ar viņiem izdevās pārrunāt kā šogad aprītošo trīsdesmitgadi kopš Latvijas neatkarības atjaunošanas, gan arī šodienas aktuālākos izaicinājumus, ar ko Latvija un Baltijas valstis saskaras šodien. 30 gadus vēlāk, joprojām tā diemžēl ir arī Krievija ar tās radītajiem militārajiem un informācijas telpas apdraudējumiem. Pastāstīju, ka Latvija dara, lai neļautu Krievijas agresīvajai ārpolitikai negatīvi ietekmēt Latvijas un NATO drošību. Tāpat pārrunājām arī pašreizējo situāciju

Baltkrievijā un to, ko gan NATO, gan ES dalībvalstis var darīt, lai neļautu Baltkrievijai ieslgt vēl dziļāk Krievijas ietekmes sfērā. Pārrunājām sadarbības jautājumus dažādās jomās, ne tikai aizsardzības, un bija gandarījums konstatēt, ka ASV Kongresa un Senāta pārstāvji bija ļoti labi informēti gan par Baltijas, gan, konkrētāk, Latvijas situāciju, izaicinājumiem un aktuālajiem jautājumiem. Izmantoju arī iespēju uzaicināt ASV Kongresa pārstāvju apmeklēt Latviju šā gada 4. maijā, kad svinēsim 30 gadus kopš Latvijas neatkarības atjaunošanas – būtu prieks šeit redzēt mūsu tuvus sabiedrotus!

“Mēs nekad nedrīkstamzaudēt modrību!”

Eiropas Parlamenta deputātes Sandras Kalnietes uzruna Latvijas Polītiski represēto apvienības 31. konferencē Rīgā, 2020. gada 15. februārī

Mīļie sibirieši!

Šogad, 4. maijā, mēs svinēsim 30 gadus kopš atjaunota Latvijas valsts. Mūsu valsts pirmais posms, ko pārtrauca PSRS aneksija, ilga 22 gadus, un pārciestais okupācijas pusgadsimts bija padzēsis mūsu tautas atmiņā visas grūtības, kas bija arī toreiz, un šie 22 gadi tautas atmiņā ir palikuši kā laimīgais laiks. Un tā tam bija jābūt, jo kā gan citādi mēs būtu izturējuši šo asiņaino un ciešanu pilno pusgadsimtu un pēc tam spējuši atgūt savu Latviju?!

Šogad maijā paiet 75 gadi kopš Otrā pasaules kara beigām Rietumeiropā. Septembrī Eiropas Parlaments pieņēma rezolūciju par Molotova-Ribentropa pakta un tā slepeno protokolu sekām Eiropā. Tā bija Lietuvas un Latvijas deputātu iniciatīva, un es esmu laimīga, ka arī man bija iespēja dot savu ieguldījumu šī dokumenta izstrādē. Lai gan Eiropas Parlaments kopš 2004. gada ir pieņēmis vairākus dokumentus, kušos norādīts uz PSRS atbildību par Otrā pasaules kara izraisīšanu, tomēr tieši šī pēdējā rezolūcija ir satracinājusi Putinu un prezidents to ir plaši un vairākkārt komentējis publiski, nosodot Eiropas Parlamentu un nekaunīgi apvainojot Poliju kara izraisīšanā un antisemitismā. Arī Krievijas medijos plosās rezolūcijas nosodījuma vētra, kušā bliezienu saņem arī Baltijas valstis.

Kāpēc tieši tagad Putins kļuvis par vēsturnieku? Tāpēc, ka Krie-

vija gatavojas vērienīgi svinēt uzvaru karā, atstumjot otrajā plānā sabiedroto ieguldījumu karā un piesavinoties uzvaras laurus un sevi pasniedzot kā vienīgo dižo uzvarētāju. Šo dižumu PSRS līgums ar nacistisko Vāciju aptraipā, jo faktiski padara Staļinu par Hitlera sabiedroto, bet Padomju Savienību – līdzatbildīgu par kara izraisīšanu. Abu totalitāro režīmu līgums atbrīvoja rokas Hitleram uzbrukt Polijai un iekarot Rietumeiropu, kamēr Lielbritānija 22 mēnešus vienatnē cīnījās ar agresoru. Tikmēr, saskaņā ar līgumu, Staļins pievāca Baltijas valstis, Besarābiju un gabalu Polijas teritorijas. Šie fakti Putinam nav pieņemami, jo tie ir apkaunojoši un apēno lielo uzvaru. Taču šoreiz prezidenta vēstures redakciju Eiropa noraida, un pat Krievijā akadēmiķi un vēstures entuziasti to atmāsko.

Otrs liels jautājums, kušā apspriešanu Eiropas Parlamentā Baltijas valstis vēlas panākt, ir manipulācijas ar Krievijas pilsonības likumu, to dāsnī dalot vai uzspiežot okupēto teritoriju iedzīvotājiem Moldovā, Gruzijā un Ukrainā. Pirms dažiem mēnešiem plaši izvērstās kampaņas rezultātā Donbasā ir izveidots vairāku simtu tūkstošu liels Krievijas pilsoņu kopums. Arī anektētās Krimas iedzīvotājiem tiek izvirzīta prasība atteikties no Ukrainas pilsonības par labu Krievijas pilsonībai. Tas atbilst Putina mērķim izveidot globālu krievu pasauli. Bistamība

ir apstākļi, ka kādā brīdī Putins pilsoņu kārti var sadomāt izmantot kā agresijas ieganstu – sak, maniem pilsoņiem dara pāri un mans pienākums ir viņus aizstāvēt. Šis paņēmiens ir pazīstams vēsturē, un to vairākkārt ir izmantojušas citas lielvalstis vai impērijas.

Otrā pasaules kara beigās ir viens no nozīmīgākajiem pagrieziena punktiem Rietumeiropas vēsturē. Pēc šī asiņainā slaktiņa eiropieši teica: “Nekad vairs!” un izveidoja tādas unikālas valstu sadarbības organizācijas kā Eiropas Savienība un NATO, kas izslēdz karu Eiropā. Tāpēc mēs Eiropas Parlamentā gribam svinēt 75 miera gadus un to ritumā sasniegto.

Taču ir svarīgi neaizmirst, ka mūsu Eiropas pusē patiesībā ir piedzīvoti tikai 25 miera gadi, jo Austrumeiropa un Baltijas valstis atgriezās Eiropā pēc 50 dzelzs priekšvara gūsta gadiem. Tikai mēs zinām, cik necilvēcīgi augstu cenu mūsu tautai un pārējām tautām ir bijis jāmaksā par šo uzspiestā komūnisma pusgadsimtu. Sāpīgākais, ka vēl 30 gadus pēc neatkarības atjaunošanas šī pusgadsimta smagās ēnas arvien rēgojas un gandrīz mūsu dzīvi, kā to apliecina čekas maisu saturs.

Tas ir vēstures mācības, kas Latvijas cilvēkiem vienmēr jāatceras, jo mūsu ģeopolitiskais stāvoklis ir tieši tāds pats kā 1940. gadā, un tieši tāpat Latvijai ir gaša sauszemes robeža ar agresīvu lielvalsti. Taču Latvija vairs nav viena. Mēs

esam Eiropas Savienības dalībvalsts, un mūs sargā NATO sabiedroto drošības vairogs. Labi, ka pēcneatkarības paaudzei Latvijas stabilitāte un drošība ir pašsaprotams stāvoklis. Tomēr mēs nekad nedrīkstamzaudēt modrību. Tāpēc ir tik svarīgi, lai tādi mākslas darbi kā mākslas filmas “Melānijas chronika” un “Dvēseļu putenis”, grāmatas – Māras Zālītes “Pieci pirksti” un Noras Ikstenas “Mātes piens” palīdz jauniešiem ieraudzīt to sāpju, nebrīves un absurda pasauli, kušā mēs nekad vairs nedrīkstam atgriezties. Un mūs patriotiskajai jaunatnei tas ir dziļi jāapzinās.

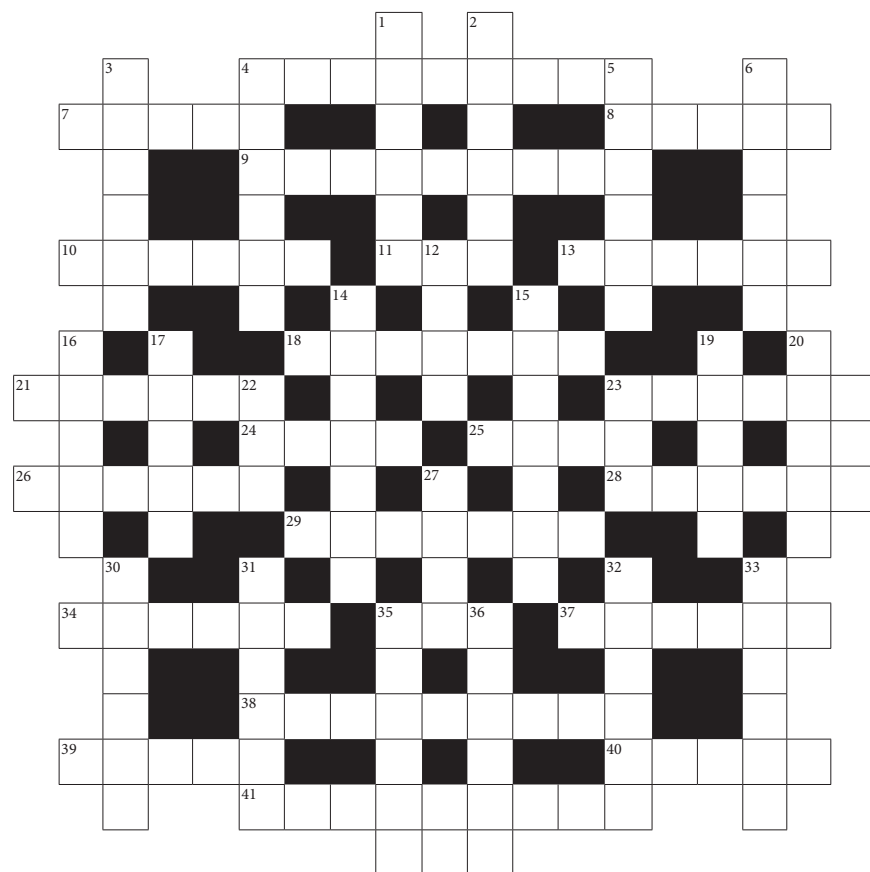
Kopš uzrakstīju grāmatu “Ar balles korpēm Sibīrijas sniegos”, es bieži sevi pieķeru, domās sakāmaniem Sibīrijā nobendētajiem vecvecākiem: “Kaut jūs zinātu – Latvija tagad ir brīva!” Un tad pati sevi norāju: “Viņi taču to zina, jo, lai kur Sibīrijas plašumos būtu izplēnējušas izsūtīto miesas, visu Sibīrijā nobendēto dvēseles ir atgriezušās Latvijā. Jā, kašos, Sibīrijā un trimdā Mūžībā aizgājušo dvēseles ir atgriezušās pie mums. Tās pulcējas Likteņdārzā un kā gaišs starojums mūs visus – vecus

un jaunus, pieaugušos un bērnus – pavada un sargā. Tās sargā mūsu tautu no pārsteidzīgiem lēmumiem un brīdina no lētticības. Lai arī Latvija tagad ir citāda nekā viņu jaunības un bērnības gados, mūsu Tēvzeme ir brīva un tikai no mums pašiem ir atkarīgs, kādu valsti veidojam. To Latvijas Polītiski represēto apvienības biedri vienmēr ir apzinājušies. Arī 31. konferences aicinājums līdzpilsoņiem “Par atbildīgu izvēli!” to apliecina. Lai mums pietiek saprāta un godaprāta labot pieļautās kļūdas un izvairīties no jaunām, liktenīgām kļūdām, kas varētu apdraudēt Latvijas valsts brīvību!

Es jums nesu arī sveicienu no Likteņdārza. Paldies par lielo palīdzību un atbalstu, ko vienmēr no apvienības biedriem Likteņdārzs ir saņēmis. Dārzs top un mainās, kļūst arvien skaistāks. **30. aprīlī gatavojamies atklāt piemiņas vietu Latvijas dibinātājiem 1918. gadā un valsts atjaunotājiem 1990. gadā. Gaidīsim jūs šajā svinīgajā pasākumā, tāpat kā gaidām vienmēr, jo Likteņdārzs ir skaists visos gadalaikos un laika apstākļos.**

Sastādījis KĀRLIS PĒTERSONS

KRUSTVĀRDU MĪKLA

Līmeniski. 4. Priežu dzimtas koks. 7. Dzelzceļa stacija Rīgā. 8. Ameriķāņu revolveris. 9. Suņu šķirne. 10. Saules sistēmas planēta. 11. R. Ezeras romāns. 13. Termins banku operācijās. 18. Valsts Eiropā. 21. Ēksotisks auglis. 23. Minerāls, ahāta paveids. 24. Franču komponists (1838-1875). 25. Viēnības vektors. 26. Valsts Āzijas dienvidos. 28. Fazānu dzimtas putns. 29. Dzirdei tikama, melodiska. 34. Plāns, neraudzētas mīk-

las sausiņš. 35. Mechanisma elements. 37. Garš, sekls licis, kas izveidojies, jūrai pārpludinot upes lejteci. 38. Tauriņziežu dzimtas krūmi vai nelieli koki. 39. Galvaniskā elementa pozitīvais pols. 40. Bišu tēviņš. 41. Latviešu aktrise (1858-1936).

Stateniski. 1. Upe Krievijā, Ļenas pieteka. 2. Skaidra, tīra. 3. Akmeņaini, sekli ūdens posmi upju gultnēs. 4. Senegalas galvaspilsēta. 5. Nervu šūnas izaugums, kas

nervu impulsu novada no šūnas uz izpildorgāniem. 6. Spožs zīda audums. 12. Ēkvadoras galvaspilsēta. 14. Debess ziemeļu puslodes zvaigznājs. 15. Nozīmīgs. 16. Franču rakstnieks (1828-1905). 17. Sermuļu dzimtas dzīvnieks. 19. Noteikts cilvēka uztura režīms. 20. Latviešu literātūras un mākslas kritiķis (1877-1908). 22. Viena no lielākajām pasaules upēm. 23. Noteikt smaržu. 27. Vīrieša vārds (*jūlijā*). 30. Latviešu folklorists, rakstnieks (1835-1923). 31. Upe mirušo pazemes valstībā sengrieķu mītoļoļijā. 32. Pusdienas atpūta Spānijā, Itālijā. 33. Pasakaina sieviešu kārtas būtne, kas dzīvo ūdenī. 35. Amariļļu dzimtas augi. 36. Sporta sacensību sākuma moments.

Krustvārdu mīklas (Nr. 7) atrisinājums Līmeniski. 4. “Puika”. 5. Pārdot. 7. Raitis. 10. Istra. 11. Rēvele. 12. Liepna. 13. Kar-kass. 16. Skalps. 19. Komats. 22. Sakalti. 23. Mīnors. 24. Raizes. 25. Toronto. 26. Karūsa. 28. Kabata. 30. Auskari. 35. Padomi. 37. Garoza. 38. Svira. 39. Sasebo. 40. Tapirs. 41. Nante.

Stateniski. 1. Aptieka. 2. Biete. 3. Karalis. 5. Piroga. 6. Rīva. 8. Tepe. 9. Sparta. 14. Rekords. 15. Atlanta. 17. Kaira. 18. Parks. 20. Otava. 21. Tiept. 27. Riepas. 29. Alpaks. 31. Unisons. 32. Regates. 33. Odas. 34. Pori. 36. Siena.

LIKTEŅDĀRZS

Uz salas Daugavā pie Kokneses top Likteņdārzs – gaišas atceres vieta, kur svinēt latviešu tautas izturību un spēku. Tas ir arī Tavas ģimenes un dzimtas Likteņdārzs, veltīts visiem latviešiem, kas 20. gadsimtā gājuši bojā vai cietuši svešu varu dēļ. Likteņdārzs top kopdarbībā un par ziedojumiem, tā atbalstītāju skaits jau pārsniedz 500 tūkstošus.

Mūsu nākamais lielais kopdarbs – uzcelt Saieta namu!

Palīdz! Ziedo!

Nodibinājums “Kokneses fonds”
Adrese: Lāčplēša iela 75B, Rīga, LV-1011, Latvija
info@koknesesfonds.lv

Ziedojumiem EUR:
AS “Citadele banka”
Konts: LV94PARX0015211160001
SWIFT: PARXLV22

Starpniekbanka ziedojumiem USD:
USA CITIBANK, N.A., NEW YORK
Konts: 36392149
SWIFT/BIC: CITIUS33

Vairāk informācijas
www.likteņdarzs.lv

IN MEMORIAM

Atvadu vārdi ĢIRTAM ZEIDENBERGAM

“Mēs esam tilts pāri mūžībai, kas liecas pār laika jūru, mēs izdzīvojam savu prieku, izvēlamies uzvaras, izaicinājumus, iespējas, pārbaudām paši sevi vēl un vēlreiz, visu mūžu mācīdamies mīlēt un mīlēt, un mīlēt!”

(R. Bachs)

Ir cilvēki, kuri būvē tiltus – tādus istus, izturīgus, kas vieno vienu upes krastu ar otru. Taču ir arī ļaudis, kuŗi rada tādus, kuŗi vieno cilvēku dvēseles, centienus, sapņus. Tie – no sirds uz sirdi vedošie, tie – paši izturīgākie, paši mūžīgākie, jo laika zobs tos neskar, plūdi neaiznesis, neviens necienīgs ļaunu neizdarīs, jo šos tiltus stiprus dara ticība kādam mērķim, cilvēkiem un nākotnei. Tādus tiltus, uz Tēvzemes mīlestību balstītus, visu mūžu cēla Ģirts Zeidenbergs, patiess Latvijas patriots, cēls un godīgs cilvēks. Nu viņa celtie tilti ne vairs uz nākotni, bet uz Mūžību Ģirta Zeidenberga dvēseli ved. Bet Šaisaulē paliek viņa sapņi, cerības un ticība, ka pasauli labāku darīt spēj ikviens no mums – tā, kā Ģirts to darījis visu savu mūžu.

Ģirta Zeidenberga bērnības zeme – Kurzeme, Aizpute. Viņa tēvs bija virsmežzinis. Ģirts tur uzsāka skolas gaitas, taču 1944. gadā nācās atstāt Latviju un doties trimdā. “Es labi atceros – kad kuģis atstāja Liepājas ostu, visi dziedāja “Dievs, svēti Latviju...” Šis atmiņas Ģirtu pavadīs visu mūžu. Gotenhāfena, Oldenburga, Karlovivari, Tiringena, Šteinheide, Hānava – tolaik vienpadsmitgadīgajam zēnam šie vietu nosaukumi nesaisījās ar interesantu ceļojumu, bet ar smagu, briesmu un grūtību pilnu laiku. Taču izglītošanās netika pamesta novārtā – zēns Hanavā beidza 7. klasi, ieguva latvisko izglītību un sarīkojumus, skautos un skolā arī latvisko piederības apziņu.

1949. gadā ģimene devās vēl tālāk no Latvijas – uz Ameriku. Arī tur sākums bija ļoti grūts – vecāki strādāja vissmagāko darbu, un arī Ģirtam, tolaik sešpadsmitga-

digam pusaudzim, laika izklaidēm nebija. Viņš pats šo laiku dēvēja par balto vergu darbu, jo samaksa par to bija ļoti niecīga. Tad ģimene pārcēlās uz Vilimantiku, un tur Ģirts ne tikai turpināja izglītību, bet arī citīgi spēlēja volejbolu. Šis vaļasprieks viņam kļuva liktenīgs, jo tieši spēles laukumā Ģirts pirmo reizi ieraudzīja savu nākamo dzīvesbiedri Maiju, ar kuŗu kopā vēlāk tika nodzīvoti daudzi laimīgi un savstarpējas mīlestības pilni gadi. Bet tolaik viņi vēl bija tik jauni un cerību pilni – abi apprecējās, mācījās vienā universitatē, dzīvoja pavisam mazā istabīnā.

Pēc augstskolas absolvēšanas Ģirts uzsāka darbu “General Electric”, vienlaikus turpinot mācības. 1966. gadā viņš ieguva doktora gradu. Ģimene kļuva kuplāka – pasaulē nāca trīs bērni: Pēteris, Ēriks un Sandra. Ģirts uzsāka darbu IBM firmā, un viņam vienlaikus darba pienākumu veikšanai radās izdevība apceļot gandrīz visu pasauli un sastapt tur mītošos tautiešus. Ģirts allaž aktīvi darbojās latviešu sabiedrībā, organizēja dažādus pasākumus, kā arī veicināja sadarbību ar Tēvzemē mītošajiem kultūras un mākslas cilvēkiem, bijis Amerikas Latviešu apvienības, BATUN (Baltiešu Apelācija pie Apvienotajām Nācijām) biedrs, kā arī atbalstījis Latvijas Brīvības fonda un Latviešu fonda izveidošanu.

Vairāk nekā desmit gadus Ģirts Zeidenbergs bija biedrības “Tilts” valdes priekšsēdis. Tas bija viņa sirds darbs. Biedrības mērķis ir atbalstīt latviešu kultūru un izglītību. “Tilts” gadu desmitu gaitā veicinājis latviešu tautas identitātes saglabāšanu kā ārzemēs, tā Latvijā, liekot sevišķu uzsvāru uz skolu un jauniešu centienu atbalstu Latvijā, iepazīstinājis ASV iedzīvotājus ar Latviju un tās sasniegumiem. Tā ticis veidots tilts kultūras jomā starp latviešu tautu Latvijā un ārzemēs. Par nopelniem Latvijas labā Ģirts Zeidenbergs 1996. gadā tika apbalvots ar Triju Zvaigžņu ordeni, saņēma arī atzinību no Amerikas latviešu apvienības (ALA) par kultūras saišu veicināšanu starp Latviju un latviešiem ASV.

Vitolu fonds, viņaprāt, bija “viens no izcilākajiem nodibinājumiem Latvijā, visizcilākais izglītības projekts”, un Ģirta Zeidenberga sadarbība ar to aizsākās 2015. gadā. Toreiz viņš rakstīja: “Kad mūsu dēls Ēriks nomira, mēs uzreiz zinājām, ka gribam dibināt viņa piemiņas stipendiju un ka gribam to uzticēt administrēt Vitolu fondam.” Tā tika dibināta Ērika Andra Zeidenberga piemiņas stipendija, kas ir atbalsts studentiem no Jēkabpils, jo Viesīte ir dzīvesbiedres Maijas dzimtā puse. Patlaban vēl tikai pēdējais studiju gads RSU Medicīnas fakultātē at-

licis stipendiātei Elinai Zemītei. Kad meitene izcili absolvēja vidusskolu, ziedotājs pats personīgi ieradās izlaidumā, lai pasniegtu sertifikātu. Ģirts Zeidenbergs allaž interesējās par meitenes sasniegumiem, uzmundrināja un atbalstīja, priedējās par paveikto. Diemžēl abu kopīgais prieks par augstskolas absolvēšanu nu izpaliks... Taču Elinas dzīvē un domās Ģirts Zeidenbergs paliks vienmēr, tāpēc viņa savā atvadu vēstulē raksta: “Lai arī visiem, kas Tevi pazina, šobrīd ir skumji, es zinu, ka Tu noteikti vēlētos, lai mēs turpinātu dzīvot tālāk un atcerētos Tevi ar smaidu sejā un labiem vārdiem. Un es esmu pārliecināta, ka tu daudz jo daudz sirdīs esi un būsi kā cilvēks, no kuŗa ņemt paraugu un mācīties, jo tas, cik Tu šajā dzīvē esi izdarījis un panācis, ir apbrīnojami! Ticu, ka Tev tagad tur, otrā pusē, ir labi, silti un gaiši, un Tu nesi viens. Ticu, ka Tu joprojām būsi visiem blakus un par visiem parūpēsies, tikai – mazliet savādāk...”

Tagad Ģirts tur, aizsaulē, būs kopā ar diviem saviem dēliem Pēteri un Ēriku Andri, bet te, šaisaulē, vēl ilgi skumju un sāpju pilnas dienas būs dzīvesbiedrei Maijai un meitai Sandrai, znotam Ērikam, mīļajiem mazbērniem Nilšam Namejam un Mārai Līvai, un stipendiātei Elinai Zemītei. Bet pēdējās domas Ģirtam bija par Latviju, atvadoties no tās ar vārdiem: “Saules mūžu Latvijai...” – tāpēc viņa paši tuvākie un mīļākie aicina ziedot Ģirta Zeidenberga piemiņas stipendijai, kuŗu uzticēts pārvaldīt Vitolu fondam.

Tilts ir saikne. Starp šo un otru pusi. Starp “abām Daugav’s malām”, kuŗas “mūžam nesadalās”. Starp vakardienu, šodienas un rītdienu. Starp šo pasauli un Mūžību. Turp pa šo tiltu, tikai vienu reizi un vienā virzienā mērojamo, dižs cilvēks aizgājis, atstādams mums savu nesalauzamo pārliecību, ka visstiprākie tilti pasaulē rodas, ja tie uz mīlestības pamatiem celti. Vitolu fonds izsaka visdziļāko līdzjutību tuviniekiem!

MUMS RAKSTA

Ko mēs darām?

Ģirtam Zeidenbergam aizejot

Ģirts bija viens no tilta būvētājiem starp Latviju un mūsu tautiešiem ārpusē – jau tad, kad par to nosodīja abos krastos. Viņš pats ir bijis gan tilta balsts, gan gājējs pār mūsu tautu vienojošu tiltu. Izdzirdot, ka viņa piepeši vairs nav šaisaulē, pasaulē it kā kļuva tukšāka. Bija labi dzirdēt Ģirta balsi telefonā no Amerikas vai tepat no Latvijas, vai arī tikties aci pret aci. Tiesa, tas vienmēr uzlika arī kādu pienākumu. Jo Ģirts bija (cik savādā to rakstīt!) kā neizsīkstošs enerģijas kamols un bija pārliecināts, ka tāda piemīt visiem, ar ko viņš sazinās.

Ģirts bija nenogurstošs cīnītājs par labāku Latvijas nākotni. Viņa aktīvo stāju var apskaut. Viņa aicināti, esam stāvējuši plecu pie pleca vairākos mītiņos, kad izšķīrās, pa kādu ceļu ies Latvija. Viņa idejas neizsīka, viņš bija draudzīgs un izpalīdzīgs, daļot savu dzīvi starp divām valstīm un kontinentiem.

Lai, Ģirtam Zeidenbergam aizejot, viņa ciņa turpinās un lai viņam gaiši Mūžībā.

Visdziļākā līdzjutība tuviniekiem un tuviem draugiem.

Anna Žigure un Juka Rislaki
Jūrmalā,
2020. gada 18. februārī

Joprojām šķiet, ka Latvijas valdība apzināti nevēlas saprast un atzīt ārzemju latviešu preses lielo nozīmi to notikumu atspoguļošanā, kas notiek latviešu sabiedrībā ārzemēs un kas ir saistīti un vērsta uz Latviju.

Atvēlētie 20 000 eiro ārzemju latviešu preseī ir nekas cits kā apzināta ņirgāšanās, neslēpts izsmiekls, virzīts uz mums visiem, kā parasti, aizbildinoties ar līdzekļu trūkumu. Līdzekļu trūkums nav pie vainas, bet gan labās gribas trūkums, politiskais glēvums un neizdarība, nevēlēšanās izprast pašreizējo kritisko stāvokli iespēstā vārda laukā.

Kāpēc tāda neizpratne, negatīva nostāja pret ārzemju latviešu

presi kopumā? Runā jau gan par “novērtēšanu”, “stiprināšanu”, bet tālāk par labajiem nodomiem un runāšanu netiekam, kā to tagad ir pierādījis apkaunojuši mazais atbalsts. Istenībā atbalsts būtu jāpaaugstina vismaz desmitkārtīgi. Pretējā gadījumā tikai tāda sadrumstalošana vien būs, efekta nekāda. Un tā viss izplēnēs.

Ministru prezidents K. Kariņš allaž uzsvēris, ka ārzemju latviešu prese vieno pasaules latviešu sabiedrību un ka praktisks atbalsts tai ir tik nepieciešams. Tagad ir īstais laiks to darīt, būt drosmīgiem.

Jānis J. Dimants, Jr., M.D.

Brīvā Latvija

reklāmas cenas Latvijā

Cena – 1,15 eiro
par cm² ierāmējumā
Atlaides par reklāmas
publicēšanas biežumu:

- Atkārtotot vienu un to pašu reklāmu 2 reizes, paredzēta atlaide 10 % apmērā no parastās cenas.
- Atkārtotot vienu un to pašu reklāmu 3 reizes, – 15 % no parastās cenas.
- Atkārtotot vienu un to pašu reklāmu 4 reizes un vairāk, – 20 % no parastās cenas.
- PRIVĀTSLUDINĀJUMIEM: 0,60 eiro par 1 cm² ierāmējumā.
- SĒRU SLUDINĀJUMS: NB! 60 eiro

Pasta adrese:

Ģertrūdes iela 27

Rīga, LV - 1011

Tālrunis + 371 67326761

Tālrunis +371 67326784

Darba laiks:

Pirmdien – 9-17

Otrdien – 9-17

Piektdien – 9-13

BRĪVĀ LATVIJA

Latvijas reģ. nr. 1144.
Rietumeiropas latviešu laikraksts,
iznāk sestdienās, 48 reizes gadā.

Redaktore: Ligita Kovtuna
Brīvā Latvija redakcija:
Ģertrūdes iela 27, Rīga, LV-1011
(Darba laiks P.O: 9-17, Pk.: 9-13)
Tālr. (redakcija) +371 67326761, +371 29439423,
Tālrunis: +371 67326784,
e-pasts: redakcija@brivalatvija.lv

ABONEMENTA MAKSA:

Brīvās Latvijas digitālo versiju
varat pasūtītāt tāpat kā līdz šim.

- par 12 mēn. (48 nr.) EUR 55 (550 SEK)
- par 6 mēn. EUR 30 (300 SEK)
- 1 nedēļu EUR 2 (20 SEK)

To varat izdarīt caur Brīvās Latvijas
mājaslapu: <http://www.brivalatvija.lv/abonementa>.

Izdrukājot iespējama krāsaina versija.
Tiem Brīvās Latvijas lasītājiem, kuŗi tomēr vēlas lasīt avīzi drukātā versijā, piedāvājam pasūtītāt Amerikas latviešu avīzi Laiks – tie paši 48 numuri gadā, 20 lappuses, to skaitā 8 lpp. tās pašas, kas kopš 2001. gada bijušas kopīgas abām avīzēm.

Iespēja saņemt Laiku pa gaisa pastu no ASV.

- par 6 mēn. – EUR 186
- pa parasto pastu no Latvijas – 6 mēn. EUR 86

Ik gadu dāvanā –
Laika Mākslas kalendārs!

Samaksa: naudu ieskaitot SIA VESTA-LK kontā:
AS SEB banka, kods UNLALV2X,
nr.: LV80UNLA0050016243516,
ar piezīmi LAIKS
un norādot vārdu, uzvārdu un adresi.

Latviešu organizāciju un privātie sludinājumi maksā EUR 6,- par 10 mm augstu vienslejiģā platumā aizņemtu telpu. Sēru sludinājumi (10,6 cm x 7 cm) EUR 60,-

Komerģiālie sludinājumi EUR 12 par 1 slejas cm.
Atlaides atkārtotām reklāmām.

Ar autora vārdu, iniciāļiem vai segvārdu parakstītos rakstos izteiktās domas nav katrā ziņā arī redakcijas domas. Par līdzstrādnieku honorāriem nepieciešama iepriekšēja vienošanās. Par publikācijas minēto faktu precizitāti atbild autors.

Lūdzam ziedojumus iemaksāt:
Biedrības Laiks-BL kontā – SEB Banka,
nr.:LV60UNLA0050018705154

SPORTS

SPORTS

SPORTS

SPORTS

ĶIBERMANIS/MIKNIS IZCĪNA BRONZAS MEDAĻAS

Latvijas bobsleja pilots Oskars Ķibermanis ar stūmēju Matisu Mikni Altenbergas trasē izcīnīja bronzas medaļu pasaules čempionāta divnieku sacensībās. Olimpiskais čempions Oskars Melbārdis ar Intaru Dambi ierindoja 12., bet Ralfs Bērziņš ar Dāvi Sprīngi – 17. vietā.

Bobsleja divnieka ekipāžas pilots Oskars Ķibermanis un stūmējs Matiss Miknis // Foto: LETA

Par pasaules čempionu tika kronēts titulētais vācietis Frančesko Frīdrichs kopā ar stūmēju Margisu Torstenu.

Oskars Melbārdis pasaules čempionātos divniekos startējis astoņas reizes, 2015. gadā kopā ar Daumantu Dreiškeni izcīnot sudrabu. Ķibermanim bagāžā ir seši čempionāti un ceturtā vieta 2017. gadā, bet Bērziņš pērn savā debijā ieņēma 21. pozīciju. Altenbergas trasē šosezon līdz šim bija startējis tikai Melbārdis, kurš šeit decembrī piedalījās Eiropas kausa sacensībās, vienā posmā izcīnot otro vietu. Pasaules kausa izcīņas sezonā no astoņām sacensībām Ķibermanis uzvarēja divās Siguldā notikušajās, kā arī guva godalgas Laplaņā un Sanktmoricā. Kopvērtējumā viņš zaudēja tikai vācietim Frančesko Frīdricham, kurš sezonas pēdējās sacensībās nepiedalījās, lai labāk sagatavotos pasaules čempionātam.

KAMANIŅAS ATNES MEDAĻAS

Latvijas kamaniņu braucēja **Elīza Cauce** Pasaules kausa izcīņas (PK) pirmspēdējā posmā

Vācijā izcīnīja pirmo uzvaru karjērā. Pirmajā braucienā Cauce bija otrā, bet otrajā palika nepārspēta. Latvietei abos braucienos bija otrs ātrākais starta laiks.

Elīza Cauce // Foto: LETA

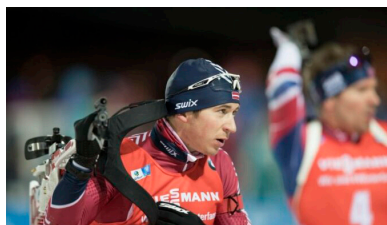
Cauce par 0,080 sekundēm apsteidza Eiropas čempioni un Pasaules kausa kopvērtējuma līderi Tatjanu Ivanovu no Krievijas. Trešo vietu izcīnīja vāciete Jūlija Taubica, kuŗa uzvarētājai zaudēja 0,192 sekundes. Uzreiz aiz goda pjedestala finišēja krieviete Viktorija Demčenko, Anna Bereitere no Vācijas, bet pirmo sešnieku noslēdza Sandra Robartšere no Itālijas.

No Latvijas sportistēm šajās sacensībās piedalījās arī Kendija Aparjode un Ulla Zirne. Aparjode pirmajā braucienā bija septīta ātrākā, bet otrajā astotā, kas divu braucienu summā deva septīto vietu. Viņa tautietei zaudēja 0,627 sekundes. Tikmēr Zirne pirmajā braucienā sasniedza deviņo ātrāko laiku, bet otrajā septīto, divu braucienu summā ierindojoties uzreiz aiz Aparjodes. Viņa Caucei zaudēja 0,706 sekundes.

Pasaules junioru čempionātā Latvijas kamaniņu komanda ar Elīnu Ievu Vitolu, Gintu Bērziņu un Eduardu Sevicu-Mikelševicu/Lukasu Krastu sastāvā izcīnīja sudraba medaļas. Individuālajā vērtējumā Sevic-Mikelševics/Lūkass Krasts ierindojās septītajā, bet Kaspars Rinks /Ardis Liepiņš – devītajā vietā.

PĒDĒJĀ ŠAUTUVĒ ZAUDĒ CERĪBAS UZ MEDAĻU

Latvijas biatlonists Andrejs Rastorgujevs Itālijā ieņēma 22. vietu pasaules čempionāta 20 km individuālajā distancē, Aleksandrs Patrijūks ierindojās 61., bet Roberts Slotiņš – 91. vietā.

Andrejs Rastorgujevs

Rastorgujevs pirmajā šaušanā pieļāva vienu kļūdu, nopelnot soda minūti, turpretim nākamajā ugunslinijā trāpīja visos mērķos un tobrīd pakāpās uz 9. vietu. Nevainojama precizitāte trešajā ugunslinijā Andreju pacēla jau uz 5. vietu, tomēr pēdējā šautuvē nopelnīta trīs soda minūtes lieza cerības pretendēt uz medaļu. Atšķirībā no pirmajām trim šautuvēm Andrejam pēdējā ugunslinijā jau bija jāreķinās ar snigšanu un spēcīgāku vēju.

Līdz finišam 15. ātrākajam slēpotājam šajās sacensībās nācās atkāpties vēl par vienu vietu un finišēt 22. vietā četras minūtes un 32,4 sekundes aiz uzvarētāja francūža Martēna Furkada. Četrus mērķus nesašāvušais Rastorgujevs finišā no uzvarētāja atpalika vairāk nekā četrarpus minūtes (+4:32,4). Furkads vienīgo reizi kļūdījās pēdējā šāvienā, norvēģis Bē netrāpīja divos mērķos, savukārt Landertingers šaušanā nopelnīja vienu soda minūti.

BAIBAI BENDIKAI – KARJĒRĀ LABĀKIE REZULTĀTI

Latvijas biatloniste Baiba Bendika Itālijā izcīnīja 25. vietu pasaules čempionāta 15 km individuālajā distancē, Jūlija Matvienko bija 76. pozīcijā, bet Ieva Pūce – 93. vietā.

Bendikai tas ir karjērā labākais rezultāts pasaules čempionātu individuālajā distancē, turklāt viņa nodrošināja vietu sacensībās ar kopēju startu. Par pasaules čempioni tika kronēta itāliete Doroteja Vīrere, kuŗa iekrāja divas soda minūtes, bet finišā viņas rezultāts bija 43 minūtes un 7,7 sekundes.

Distancē ar kopēju startu (12,5 km) Baiba Bendika izcīnīja 18. vietu. Tas šajā disciplīnā ir Latvijas sieviešu biatlona labākais sasniegums pasaules meistarsacīkstēs.

Baiba Bendika distancē

Savu piekto zelta medaļu šajā čempionātā izcīnīja norvēģiete Marte Ulšbū-Reiselanna, kuŗa nesašāva divus mērķus. Bendika nesašāva piecus mērķus, čempionei zaudējot divas minūtes un 10,9 sekundes, kas deva 18. vietu. Trasē viņai bija 17. ātrākais solis. Pasaules čempionātā biatlonistes cīnās par punktiem arī Pasaules kausa izcīņas ieskaitē. Kopvērtējumā līdere ar 715 punktiem ir Vīrere, otro vietu ar 613 punktiem ieņēma Eberja, bet trešā ar 607 punktiem ir norvēģiete Tirila Ekhofo. Bendika iekrājusi 189 punktus, kas dod 32. vietu. Pasaules kausa izcīņas kopvērtējumā distancē ar kopēju startu pēc četrām no sešām sacensībām vadībā ar 183 punktiem ir Vīrere, otrā ar 159 punktiem ir somiete Kaisa Mekereinena, kuŗa čempionātā bija 14., bet trešā ar 150 punktiem ir Ekhofo. Bendikai 23 punkti dod dalītu 36. vietu.

STAFETĒS – SLIKTS SNIEGUMS

Latvijas biatlonistu kvartets pasaules čempionātā Antholcā, Itālijā, nefinīšēja 4x7,5 km stafetē, jo vēl pirms trešā posma beigām no līderiem atpalika par apli. Sacensību kopvērtējumā Latvijas biatlonisti ierindojās 22. vietā 27 valstu konkurencē. Latvijai startēja Edgars Mise, Andrejs Rastorgujevs un Roberts Slotiņš, bet Aleksandrs Patrijūks trasē netika. Mise abās šautuvēs izmantoja pa trim papildu patro-

nām, bet pēc otrās ugunslinijas slēpoja soda apli un stafeti Rastorgujevam nodeva priekšpēdējais. Slotiņam bija nepieciešamas četras papildu patronas, un stafeti Patrijūkam viņš vairs nepaspēja nodot, jo līderi jau bija priekšā par apli. Pēc pēdējās šautuves Slotiņš sasniedza 23. vietu. Andrejs pirmo šaušanu paveica perfekti, savukārt nākamajā ugunslinijā aizkavējās ar trim rezerves patronām. Latvijas izlases līderis stafeti Slotiņam nodeva 25. vietā. Mūsu sportisti iztērēja 13 papildu patronas, turklāt Mise pirmajā posmā slēpoja soda apli. Uzvarēja Francijas biatlonisti.

Iepriekš Latvijas jaunās biatlonistes netika tālāk par pusceļu 4x6 kilometru stafetē sievietēm, kur Latvija bija pārstāvēta pirmoreiz kopš 2012. gada. Sacensību kopvērtējumā Latvijas komanda ieguva priekšpēdējo – 23. vietu, jo igaunietes tika diskvalificētas.

BASKETBOLS

Sākušās Eiropas basketbola čempionāta kvalifikācijas spēles. Latvijas izlase pirmajās spēlēs zaudēja: pret Bosniju/Hercegovinu – 61:62 un izbraukumā pret Bulgārijas vienību – 104:110. Tā kā Eiropas klubi uz valsts vienības spēlēm neatlaiž tur iesaistītos basketbolistus, Latvijas komandai nākas iztikt ar tuvākajām rezervēm – mazāk pieredzējušiem spēlētājiem.

P. Karlsons

PAZIŅOJUMI

LATVIJA

Rīgas Evaņģēliskās draudzes dievkalpojums **8. martā** plkst. 13 (ar kafijas galdu un svētdienas skolu) Metodistu baznīcā Rīgā, Akas ielā 13. Kalpos mācītājs Kārlis Žols. Šis būs mācītājas Daces Balodes amatā ievēšanas dievkalpojums. Nākamie dievkalpojumi **22. martā** plkst. 13, **12. aprīlī** Lieldienu dievkalpojums.

VĀCIJA

Štutgartē, Vecās Pils kapellā, *Schlosskirche, Am Schillerplatz*, svētdien, **1. martā**, plkst. 15 dievkalpojums latviešu un vācu valodā, šoreiz sadarbībā ar biedrību Saime to apvienojot ar mūzikālu programmu vokālā ansambļā

Dzeguzīte no Latvijas un Štutgartes *Dzintariņu* izpildījumā. Māc. Elmārs E. Rozītis. Sekos kafijas galds senās sakristejas telpās.

Hanoverā, Markus baznīcas draudzes namā, *Hohenzollernstr. 54*, **15. martā** plkst. 14 dievkalpojums ar dievgaldu. Kalpo diak. L. Urdze. Pēc dievkalpojuma pārrunas pie kafijas galdā.

Oldenburgā, Ohmstedes baznīcas draudzes namā, *Butjadinger Str. 59*, **29. martā** plkst. 11 dievkalpojums ar dievgaldu. Kalpo diak. L. Urdze, pie ērģelēm Dr. A. Rosenbergs. Pēc dievkalpojuma kafijas galds.

ZVIEDRIJA

Stokholmas latviešu ev. lut. draudze rīko **Garīgās meditāci-**

jas dienas Ēlandē, Sandbijas mācītājmuižā, no 20. līdz 23. maijam.

Katra diena ietver neaprakstāmas iespējas sevis pilnveidošanā, kopābūšanā, garīgās un fiziskās aktivitātēs. Būs iespēja individuālām sarunām (dvēseles kopšana) ar mācītāju Kārli Žolu un prāvesti emerita Ievu Graufeldi. Dievkalpojums Sandbijas baznīcā. Dalības maksa 500 kronas par personu iemaksājama Stokholmas draudzes Girokontā 351773 – 7, norādot vārdu, uzvārdu un mērķi – 'RETREAT'. (Vietu skaits ierobežots). Jautājumu un pieteikumu, lūdzu, sūtiet Stokholmas draudzes priekšniecei Intai Meierei, inta.meiere@yahoo.com.

VĀCIJAS RADOŠO BĒRNU UN JAUNIEŠU TALANTU
5 gadu
JUBILEJAS KONKURSS

Rādi ko Māki

10 / 2020
PLKST. 13:00

AICINĀM DALĪBNIEKU PIETEIKUMUS/JAUTĀJUMUS
SŪTĪT PA E-PASTU:
talantukonkurss@gmail.com

PIETEIKŠANĀS LĪDZ
2020. GADA 10. APRĪLIM

SAALBAU NIDDA
HARHEIMER WEG 18-22
60437 FRANKFURT AM MAIN

IEEJAS MAKSA:
ZIEDOJUMS

KONKURSA ĪPAŠAIS VIESIS
Lauris Reiniks

ORGANIZĀCIJA:
SAIME
FRANKFURTES
LATVIEŠU
BIEDRĪBA

ATBALSTA:
LETTISCHE
GESELLSCHAFT
IN FRANKFURT EV

MICREC